

15ος Πανελλαδικός Μαθητικός Διαγωνισμός Φιλοσοφικού Δοκιμίου

Σχολικό έτος 2025-2026 ∞ Θεματικό πεδίο: « Έρωτας »

Προκήρυξη και Κανονισμός διεξαγωγής

Γενική περιγραφή

Ο Πανελλαδικός Μαθητικός Διαγωνισμός Φιλοσοφικού Δοκιμίου είναι ένας ετήσιος εκπαιδευτικός θεσμός που διευθύνεται και εμψυχώνεται από το Τμήμα Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Πατρών. Μετρά ήδη δεκατέσσερις διοργανώσεις και έχει καθιερωθεί στη συνείδηση των εκπαιδευτικών που ενδιαφέρονται για τη φιλοσοφία στη χώρα μας. Ο Διαγωνισμός στοχεύει κυρίως στην καλλιέργεια της φιλοσοφικής θεωρητικής σκέψης και του φιλοσοφικού λόγου στους μαθητές της λυκειακής εκπαίδευσης και, μέσω αυτών, γενικότερα στην προαγωγή της φιλοσοφικής σκέψης στην ευρύτερη κοινωνία. Προωθεί την ανάπτυξη του προβληματισμού πάνω σε μείζονα ζητήματα της επιστήμης και της ζωής, σε συνάρτηση με συναφή μαθήματα του σχολικού προγράμματος, υποδεικνύοντας την ανάγκη ορθολογικού, κριτικού και ελεύθερου στοχασμού στους έφηβους μελλοντικούς πολίτες. Προβάλλει, τόσο εντός της Ελλάδας όσο και σε διεθνές επίπεδο, το συντελούμενο εκπαιδευτικό έργο στον τομέα της φιλοσοφίας στη χώρα μας, συνδέοντας τη σύγχρονη εκπαίδευση με μια από τις πλέον ανεκτίμητες πνευματικές παρακαταθήκες του ελληνικού πολιτισμού. Απέναντι στις πολλαπλές πραγματικότητες της σύγχρονης ζωής επιδιώκει να προτείνει τον φιλοσοφικό λόγο ως οδηγό για μια συνεκτική και κριτική κοσμοθεώρηση αλλά και ως θεμέλιο για την προσωπική συγκρότηση του ανθρώπου. Στη δέκατη πέμπτη έκδοσή του, στρέφει την εστίαση στο πεδίο του **έρωτα**, φιλοδοξώντας να συμβάλει στην ανάπτυξη του προβληματισμού αλλά και της κρίσης των εφήβων πάνω στα καίρια ζητήματα που ανακύπτουν από τις ερωτικές διαθέσεις και τις διάφορες μορφές με τις οποίες εκδηλώνονται.

Πάτρα, Οκτώβριος 2025

Περιεχόμενα Προκήρυξης-Κανονισμού

Γενική περιγραφή	1
A. Προκήρυξη.....	3
B. Κανονισμός διεξαγωγής	5
§1. Επιστημονική και Οργανωτική Επιτροπή	5
§2. Δικαίωμα συμμετοχής	5
§3. Θεματικό πεδίο	6
§4. Προετοιμασία - πληροφόρηση	6
§5. Έγκριση του Διαγωνισμού και συμμετοχή σχολείου	6
§6. Προκριματικός διαγωνισμός (31-01-2026)	7
§7. Αξιολόγηση δοκιμίων	8
§8. Αποτελέσματα προκριματικού διαγωνισμού	9
§9. Τελική φάση: 3-5 Απριλίου 2026	10
§10. Συμμετοχή στη Διεθνή Ολυμπιάδα Φιλοσοφίας	11
§11. Ολοκλήρωση του Διαγωνισμού - Τελετή απονομών	11
§12. Αξιολόγηση της διεξαγωγής του Διαγωνισμού	12
Γ. Θεματικό πεδίο του 15ου Διαγωνισμού	13
§1. Θεματικό πεδίο: « Έρωτας »	13
§2. Βασική βιβλιογραφία	15
§3. Προτεινόμενα κείμενα που περιλαμβάνονται στα σχολικά εγχειρίδια	16
§4. Ερωτηματοθεσία	18
Δ. Ρύθμιση επιμέρους ζητημάτων	18
Ε. Επικοινωνία.....	18
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I : Κατάσταση δήλωσης συμμετοχής σχολείου	19
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II : Δήλωση γονικής συναίνεσης (για τον 15ο Διαγωνισμό).....	19
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III : Δήλωση γονικής συναίνεσης (για συμμετοχή στην 34η ΔΟΦ).....	19
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV : Έγγραφο ενημέρωσης από ΔΔΕ.....	19
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V : Κατάσταση προσέλευσης μαθητών και μαθητριών	19
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI : Κατάσταση συγκεντρωτική των βαθμολογιών	19

Α. Προκήρυξη

Φορέας διοργάνωσης. Το Πανεπιστήμιο Πατρών, διά του Τμήματος Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου και με την υποστήριξη του Κέντρου Ελληνικών Σπουδών Ελλάδος του Πανεπιστημίου Harvard (ΚΕΣ), προκηρύσσει τον **15^ο Πανελλαδικό Μαθητικό Διαγωνισμό Φιλοσοφικού Δοκιμίου** (ΠΜΔΦΔ) με θέμα: «**Έρωτας**». Επιπεύδων φορέας είναι το Τμήμα Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Πατρών, το οποίο με απόφασή του ορίζει Επιστημονική και Οργανωτική Επιτροπή (ΕΟΕ). Ο Διαγωνισμός οργανώνεται σε δύο φάσεις, προκριματική και τελική. Η προκριματική φάση διεξάγεται κατά τόπους, σε συνεργασία με τις συμμετέχουσες σχολικές μονάδες και τις αρμόδιες Διευθύνσεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΔΕ). Η τελική φάση προγραμματίζεται να διεξαχθεί στην έδρα του Πανεπιστημίου Πατρών.

Επίσης η διεξαγωγή του Διαγωνισμού υποστηρίζεται από την *Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων* (ΠΕΦ) και την *Ένωση Καθηγητών και Διανοουμένων για την Προαγωγή της Φιλοσοφίας στην Εκπαίδευση* (ΕΚΔΕΦ).

Πλαίσιο συμμετοχής. Ο Διαγωνισμός απευθύνεται κατά κύριο λόγο στους μαθητές και τις μαθήτριες της Β' τάξης των Λυκείων της Ελλάδας που διδάσκονται ως μάθημα τη Φιλοσοφία, χωρίς να αποκλείονται ενδιαφερόμενοι μαθητές και άλλων λυκειακών τάξεων. Η συμμετοχή στον Διαγωνισμό είναι προαιρετική για όλους τους μαθητές και τις μαθήτριες, προϋποθέτει ωστόσο την έγγραφη συγκατάθεση ενός γονέα ή κηδεμόνα. Εκπαιδευτικοί που έχουν ενδιαφέρον για τη φιλοσοφική σκέψη και την καλλιέργειά της συμμετέχουν εθελοντικά, πέραν των διδακτικών ή υπηρεσιακών τους υποχρεώσεων, προετοιμάζοντας τους μαθητές τους και συμβάλλοντας στη διεξαγωγή του Διαγωνισμού. Η προετοιμασία των μαθητών και η συμμετοχή τους σε οποιαδήποτε φάση δεν επιβαρύνει το ωρολόγιο πρόγραμμα διδασκαλίας. Αντιθέτως, η διεξαγωγή του Διαγωνισμού εμπλουτίζει μια σειρά από γνωστικά αντικείμενα (Φιλοσοφία, Νεοελληνική γλώσσα και λογοτεχνία, Αρχαία ελληνική γραμματεία, Αγωγή του πολίτη κ.ά.), σύμφωνα με τους στόχους που τίθενται στα αντίστοιχα λυκειακά Προγράμματα Σπουδών.

Πλαίσιο διεξαγωγής. Η Επιστημονική και Οργανωτική Επιτροπή αναλαμβάνει όλη τη διαδικασία σχεδιασμού και υλοποίησης του Διαγωνισμού και εγγυάται ότι όλες οι φάσεις του θα διεξαχθούν σύμφωνα με τους κανόνες δεοντολογίας για τη διασφάλιση της δίκαιης διαγωνιστικής διαδικασίας, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων των συμμετεχόντων μαθητών και των πνευματικών δικαιωμάτων τους, καθώς και σύμφωνα με τους όρους και τα κριτήρια ποιότητας που ισχύουν, βάσει των σχετικών εγκυκλίων του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής. Οι κανόνες συμμετοχής, ο τρόπος διεξαγωγής και τα έπαθλα του Διαγωνισμού αναλύονται στον Κανονισμό που συνοδεύει την παρούσα Προκήρυξη.

Η όλη διαδικασία του Διαγωνισμού (διεξαγωγή, αποτελέσματα, δημοσιοποίηση) θα πραγματοποιηθεί εντός του σχολικού έτους 2025-2026, χωρίς επιπλέον οικονομική επιβάρυνση του Δημοσίου και χωρίς επιβάρυνση με τέλη συμμετοχής για τους μαθητές και τις μαθήτριες. Τα έξοδα φιλοξενίας των μαθητών και μαθητριών που θα κληθούν να συμμετάσχουν στην τελική φάση του Διαγωνισμού, θα επιβαρύνουν τους διοργανωτές.

Για τον οργανωτικό φορέα δεν θα προκύψουν έσοδα, άμεσα ή έμμεσα, από εμπορικά προϊόντα ή εμπορικές επιχειρήσεις, μέσα από το υλικό του Διαγωνισμού και των διαδικασιών που θα εφαρμοστούν στο πλαίσιο της διεξαγωγής του.

Εκπαιδευτικοί στόχοι. Ο Πανελλαδικός Μαθητικός Διαγωνισμός Φιλοσοφικού Δοκιμίου στοχεύει στην καλλιέργεια του φιλοσοφικού λόγου στους μαθητές της μέσης εκπαίδευσης και γενικότερα στην προαγωγή της φιλοσοφικής σκέψης στην ευρύτερη κοινωνία. Ειδικότερα αποσκοπεί:

- Στην ενθάρρυνση και ενίσχυση του φιλοσοφικού προβληματισμού καθώς και του μεθοδικού και ελεύθερου στοχασμού στους μαθητές του Λυκείου.
- Στην εξοικείωση των μαθητών με την ιδιαίτερη εκείνη δυνατότητα συνεκτικής κριτικής θεμελίωσης των

πρακτικών και θεωρητικών τους προσανατολισμών στον κόσμο και τη ζωή, που παρέχει η φιλοσοφία.

- Στην παροχή δυνατότητας σε μαθητές με ιδιαίτερα φιλοσοφικά ενδιαφέροντα να γνωρίσουν στενότερα και να προσανατολιστούν στο πεδίο της φιλοσοφίας ως επιστημονικού κλάδου.
- Στη δημιουργία κατάλληλων συνθηκών για μαθητές τους οποίους έλκει η φιλοσοφία, ώστε να γνωρίσουν αυθεντικά τον φιλοσοφικό τρόπο σκέψης και να εκτιμήσουν ωριμότερα το ενδιαφέρον και τις δυνατότητές τους στο πεδίο αυτό.
- Στην επιλογή των μαθητών και μαθητριών που θα αποτελέσουν την ελληνική εκπροσώπηση στην ετήσια διοργάνωση της *Διεθνούς Ολυμπιάδας Φιλοσοφίας*, που διεξάγεται υπό την αιγίδα της Διεθνούς Ομοσπονδίας Φιλοσοφικών Εταιρειών (FISP: *Fédération Internationale des Sociétés de Philosophie*).
- Στην εμπέδωση, τόσο εντός της Ελλάδας όσο και σε διεθνές επίπεδο, του συντελούμενου εκπαιδευτικού έργου στον τομέα της φιλοσοφίας στη μέση εκπαίδευση.
- Στην ανάδειξη του φιλοσοφικού λόγου ως βάσης για μια συνεκτική και κριτική κοσμοθεώρηση, αλλά και για την προσωπική συγκρότηση του σημερινού ανθρώπου. Και κατ' αυτόν τον τρόπο στην ανάδειξη αφ' ενός μεν της οικουμενικότητας και επικαιρότητας του φιλοσοφικού στοχασμού, αφ' ετέρου δε της σημασίας και αξίας του ελληνικού φιλοσοφικού λόγου για την ανάπτυξη και εξέλιξη της φιλοσοφίας εν γένει.
- Στην αναβάθμιση του φιλοσοφικού λόγου στην ελληνική συλλογική συνείδηση, και ειδικότερα στην κοινότητα της μέσης εκπαίδευσης, και προαγωγή της φιλοσοφικής στοιχειώσης ευρύτερα στην ελληνική κοινωνία, α) ως ιστορικά επιβαλλόμενη επιταγή, ειδικά για τον πολιτισμό στην Ελλάδα, και β) ως συμβολή στην ανοικοδόμηση ενός ώριμου, κριτικού, πνευματικά συγκροτημένου κοινωνικού σώματος και άρα γ) ως συμβολή σε μια σταδιακή αναβάθμιση του κοινωνικού βίου και του δημόσιου λόγου στην Ελλάδα.

Προσδοκώμενα οφέλη. Από τη διεξαγωγή του Πανελλαδικού Διαγωνισμού καθώς και από την οργανωμένη συμμετοχή της Ελλάδας στη Διεθνή Ολυμπιάδα Φιλοσοφίας εκτιμάται ότι θα προκύψει συγκεκριμένη ωφέλεια για:

- Τους μαθητές που θα συμμετάσχουν, γιατί τους δίνεται η ευκαιρία να εμβαθύνουν την επαφή τους με ένα αντικείμενο που τους ενδιαφέρει, να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους και να διευρύνουν τη σκέψη τους με κριτικό και ελεύθερο τρόπο. Παράλληλα θα γνωρίσουν ασκούμενοι το πεδίο της διαλεκτικής αναζήτησης αρχών και θα αντιμετωπίσουν την ανάγκη της πνευματικής συνοχής. Ενισχύονται έτσι ατομικά για την παρακολούθηση των σχετικών μαθημάτων του σχολείου και εμπεδώνουν το ενδιαφέρον τους για το πεδίο αυτό.
- Τους ενδιαφερόμενους εκπαιδευτικούς της μέσης εκπαίδευσης, που είτε θα προετοιμάσουν τους μαθητές για τον Διαγωνισμό είτε θα συμβάλουν στη διεξαγωγή του (ως βαθμολογητές, επιτηρητές κλπ.) ή θα συνεργαστούν με την Επιστημονική Οργανωτική Επιτροπή σε διάφορα στάδια της διοργάνωσης. Διότι θα ασχοληθούν εντατικότερα, τόσο επί της ουσίας όσο και από πλευράς παιδαγωγικής και διδακτικής, με ένα αντικείμενο που τους ενδιαφέρει και το διδάσκουν αλλά και διότι θα έχουν τη δυνατότητα να συνεργασθούν με ειδικούς από τον ακαδημαϊκό χώρο, να προβληματισθούν και να ανταλλάξουν απόψεις για τη βελτίωση της διδασκαλίας των σχετικών μαθημάτων στα σχολεία — αντίστοιχο όφελος θα προκύψει και για τους εμπλεκόμενους πανεπιστημιακούς.
- Τους μαθητές όσο και για τους εκπαιδευτικούς που θα καθοδηγήσουν τους μαθητές τους, επειδή θα τους δοθεί η ευκαιρία να αναδειχθεί και να αναγνωρισθεί δημόσια το έργο τους μέσα από διαδικασίες άμιλλας και αριστείας.
- Τις σπουδές φιλοσοφίας στην Ελλάδα, καθώς καθηγητές και μαθητές θα αποκτήσουν σαφέστερη εικόνα για τον χαρακτήρα, το περιεχόμενο και τη σημασία του επιστημονικού αυτού κλάδου, με αναμενόμενο αποτέλεσμα ένα υψηλότερο ποσοστό φοιτητών που συνειδητά και από ενδιαφέρον θα επιλέγουν τις σπουδές φιλοσοφίας, πράγμα που θα συμβάλει αφ' εαυτού στη βελτίωση του επιπέδου των σπουδών.
- Για το ΚΕΣ του Πανεπιστημίου Harvard, καθώς οι προαναφερθέντες γενικοί και ειδικοί στόχοι του Διαγωνισμού υπηρετούν και τους σκοπούς του φορέα αυτού στην Ελλάδα.
- Την ΠΕΦ, καθώς η φιλοσοφία στη μέση εκπαίδευση αποτελεί διακριτή θεματική περιοχή των επιστημονικών

και παιδαγωγικών της δραστηριοτήτων.

- Την ΕΚΔΕΦ καθώς οι στόχοι της συγκλίνουν με τους στόχους του Διαγωνισμού, όσον αφορά στη σημασία της φιλοσοφίας στη μέση εκπαίδευση.
- Όλους τους εμπλεκόμενους και συνεργαζόμενους φορείς από την ίδια τη συνεργασία, καθώς η αμοιβαία γνωριμία και συνεργασία μεταξύ προσώπων από διαφορετικούς φορείς θα δώσει τη δυνατότητα ουσιαστικότερης και γονιμότερης επικοινωνίας προς όφελος των κοινά επιδιωκόμενων στόχων. Τα οφέλη αυτά διαχέονται από τους μετέχοντες μαθητές και εκπαιδευτικούς και λειτουργούν πολλαπλασιαστικά στον ευρύτερο κοινωνικό, σχολικό και εξωσχολικό χώρο.

B. Κανονισμός διεξαγωγής

§1. Επιστημονική και Οργανωτική Επιτροπή

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Πατρών (147/15-09-2025) ορίστηκε για το σχολικό έτος 2025-2026 η σύσταση της **Επιστημονικής και Οργανωτικής Επιτροπής** (ΕΟΕ) για τον *Πανελλαδικό Μαθητικό Διαγωνισμό Φιλοσοφικού Δοκιμίου* ως εξής:

Συντονιστής: **Μιχαήλ Παρούσης**, Αναπληρωτής Καθηγητής.

Γραμματέας: **Χάρης Ταμπάκης**, Δρ. Φιλοσοφίας, μέλος ΕΔΙΠ.

Μέλος: **Αικατερίνη Καλέρη**, Ομότιμη Καθηγήτρια.

Μέλος: **Μελίνα Μουζάλα**, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια.

Μέλος: **Βασιλική Κουσουλίνη**, Επίκουρη Καθηγήτρια.

Η ΕΟΕ επιλαμβάνεται όλης της διοργάνωσης του Διαγωνισμού, από τον σχεδιασμό της Προκήρυξης και του Κανονισμού, τον ορισμό του θεματικού πεδίου και την επιστημονική υποστήριξη μέχρι και την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων. Η ΕΟΕ ενημερώνει τη Συνέλευση του Τμήματος για τις ενέργειές της και την πορεία του Διαγωνισμού και μετά το πέρας της διαδικασίας καταθέτει σχετικό απολογισμό / αποτίμηση της δράσης.

§2. Δικαίωμα συμμετοχής

Ο Διαγωνισμός διεξάγεται ενιαία για τους μαθητές όλων των σχολικών μονάδων της βαθμίδας του Λυκείου, δημόσιας και ιδιωτικής εκπαίδευσης, που υπάγονται στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα και διδάσκουν τη Φιλοσοφία ως γνωστικό αντικείμενο. Σ' αυτές συμπεριλαμβάνονται και οι εκπαιδευτικοί οργανισμοί αλλοδαπής προέλευσης που λειτουργούν εκπαιδευτήρια στην ελληνική επικράτεια με διαφοροποιημένα προγράμματα σπουδών λυκειακής εκπαίδευσης (βλέπε παρακάτω ειδική ρύθμιση), καθώς και τα ελληνικά σχολεία που εδρεύουν στο εξωτερικό και υπάγονται στην εποπτεία του ελληνικού αρμόδιου για την Παιδεία Υπουργείου.

Η συμμετοχή στον Διαγωνισμό των μαθητών και μαθητριών προϋποθέτει την έγγραφη συγκατάθεση ενός γονέα ή κηδεμόνα. Οι μαθητές που δικαιούνται να συμμετάσχουν πρέπει να είναι Έλληνες ή αλλοδαποί που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα ή φοιτούν σε ελληνικά σχολεία υπό την ανωτέρω έννοια.

Ειδική ρύθμιση για τους μαθητές ξένων σχολείων που λειτουργούν στην Ελλάδα:

- α) Οι μαθητές αυτής της κατηγορίας μπορούν να δηλώσουν άλλη, εκτός από την ελληνική, γλώσσα για να διαγωνισθούν, διαγωνίζονται όμως κατά τα άλλα επί ίσοις όροις με τους λοιπούς μαθητές του Διαγωνισμού.
- β) Τα γραπτά των μαθητών αυτών, εφόσον δεν είναι γραμμένα στην ελληνική γλώσσα, διορθώνονται από ειδικούς βαθμολογητές, οριζόμενους από την Επιστημονική Οργανωτική Επιτροπή (ΕΟΕ).

Ειδική ρύθμιση προβλέπεται επίσης για μαθητές με προβλήματα δυσλεξίας ή για μαθητές με ειδικές

ανάγκες, για τους οποίους εφαρμόζονται κατ' αναλογία και προσαρμοσμένα στις ειδικές συνθήκες του Διαγωνισμού τα από τον νόμο προβλεπόμενα για τις σχολικές εξετάσεις.

§3. Θεματικό πεδίο

Το θεματικό πεδίο και το υλικό μελέτης για τον Διαγωνισμό ορίζονται κατά τρόπο ώστε να εμπίπτουν στο πλαίσιο των θεματικών περιοχών που περιλαμβάνονται στην ύλη του διδασκόμενου στη μέση εκπαίδευση μαθήματος Φιλοσοφίας αλλά είναι συναφή και με τους προβληματισμούς που τίθενται στο πλαίσιο άλλων μαθημάτων, όπως της Νεοελληνικής γλώσσας και λογοτεχνίας, της Αρχαίας ελληνικής γραμματείας, της Ιστορίας, της Πολιτικής αγωγής, των Αρχών δικαίου και άλλων. Το θεματικό πεδίο και το βασικό υλικό του Διαγωνισμού ανακοινώνονται με τρόπο που να εξασφαλίζει την έγκαιρη ενημέρωση για την προετοιμασία των εκπαιδευτικών και των μαθητών σε όσο το δυνατόν πιο ισότιμη βάση.

Για το σχολικό έτος 2025-2026 το θεματικό πεδίο του Διαγωνισμού έχει γενικό τίτλο « **Έρωτας** » και προσδιορίζεται ειδικότερα μέσα από τη συνοπτική παρουσίαση και την προτεινόμενη βιβλιογραφία, που βρίσκονται στην ενότητα Γ' του παρόντος Κανονισμού.

§4. Προετοιμασία - πληροφόρηση

Η γνωστοποίηση και διάχυση πληροφόρησης για τον Διαγωνισμό πραγματοποιείται μέσα από τον επίσημο ιστότοπο του Τμήματος Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Πατρών (<https://philosophy.upatras.gr/>), όπου αναπτύσσεται ειδική ιστοσελίδα, από την οποία θα ενημερώνονται οι ενδιαφερόμενοι για την πορεία της διαδικασίας και για όποιο άλλο ζήτημα προκύπτει: www.contest.philosophy-upatras.gr Τα πρότυπα όλων των απαιτούμενων εντύπων για τον Διαγωνισμό αναρτώνται σε επεξεργάσιμη μορφή σε ειδικό πεδίο στην ιστοσελίδα του Διαγωνισμού. *Μόνο το περιεχόμενο των εγγράφων και των ανακοινώσεων που αναρτώνται στην ειδική ιστοσελίδα του Τμήματος είναι επίσημο και δεσμευτικό.* Η ειδική ιστοσελίδα του Τμήματος μπορεί να περιλαμβάνει συνδέσμους προς άλλες ιστοσελίδες ή μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ώστε με τρόπο θεμιτό και πρόσφορο να διαχέεται δημόσια η απαραίτητη πληροφόρηση. Για όλα τα άλλα θέματα η επικοινωνία διεξάγεται μέσω της ηλεκτρονικής διεύθυνσης: philosophia.diagonismos@gmail.com ή μέσω τηλεφωνικής κλήσης στους αναγραφόμενους αριθμούς κλήσης της ΕΟΕ.

Για την περαιτέρω επιστημονική υποστήριξη των συμμετεχόντων, καθώς και του έργου των υπεύθυνων εκπαιδευτικών που θα αναλάβουν να προετοιμάσουν τους μαθητές, λειτουργεί κλειστή **ηλεκτρονική τάξη**, την οποία επιμελείται η ΕΟΕ, όπου αναρτώνται προτάσεις βιβλιογραφίας, παραδείγματα θεμάτων, ενώ υπάρχει και δυνατότητα επικοινωνίας, απάντησης ερωτήσεων, κ.λπ. Στην ηλεκτρονική τάξη συστήνουμε emphaticά να εγγραφούν και να συμμετάσχουν οι ενδιαφερόμενοι εκπαιδευτικοί, αφού αποστείλουν σχετικό μήνυμα στην ηλεκτρονική διεύθυνση της Γραμματείας του Διαγωνισμού (philosophia.diagonismos@gmail.com). Επιπλέον, για ειδικά επιστημονικά θέματα, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται και στα μέλη της Επιστημονικής και Οργανωτικής Επιτροπής (ΕΟΕ).

Ειδικές συνεδρίες μέσω τηλεδιασκέψεων προβλέπεται να διοργανωθούν κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας του προκριματικού διαγωνισμού, με μέριμνα της Επιστημονικής και Οργανωτικής Επιτροπής. Οι συνεδρίες αυτές θα αποσκοπούν στην καλύτερη κατατόπιση των εκπαιδευτικών πάνω σε οργανωτικά θέματα καθώς και στην αντιμετώπιση τυχόν δυσκολιών όσον αφορά στο θεματικό πεδίο και το υλικό του Διαγωνισμού. Επιπλέον τηλεδιασκέψεις δύνανται να οργανωθούν σε συνεννόηση με ενδιαφερόμενα σχολεία, σε κάθε περίπτωση πάντως η πρόσβαση στη συζήτηση θα πρέπει να είναι ελεύθερη σε όλους τους συμμετέχοντες.

§5. Έγκριση του Διαγωνισμού και συμμετοχή σχολείου

Σε κάθε σχολείο αναλαμβάνει ένας/μία εκπαιδευτικός ως **υπεύθυνος/υπεύθυνη** για την απρόσκοπτη διεκπεραίωση της συμμετοχής του σχολείου στον Διαγωνισμό. Ο υπεύθυνος εκπαιδευτικός, μόνος του ή σε συνεργασία με άλλον/άλλη εκπαιδευτικό, αναλαμβάνει να μεθοδεύσει την προετοιμασία των μαθητών του σχολείου με βάση τη θεματική εισήγηση και τη σχετική βιβλιογραφία. Ενημερώνεται για την εξέλιξη του Διαγωνισμού (παρακολουθεί τις ανακοινώσεις και την αλληλογραφία) κατά το στάδιο της προετοιμασίας,

επικοινωνεί με την ΕΟΕ και διεκπεραιώνει τις απαραίτητες τυπικές διαδικασίες.

Ο υπεύθυνος ή η υπεύθυνη εκπαιδευτικός που αναλαμβάνει την επιμέλεια της προετοιμασίας των μαθητών και μαθητριών του σχολείου, δηλώνει προς τον Διευθυντή ή τη Διευθύντρια την πρόθεση συμμετοχής τους, συμπληρώνοντας απαραίτητα τη σχετική **κατάσταση συμμετοχής (Παράρτημα Ι)** ως ηλεκτρονικό αρχείο. Ταυτόχρονα δηλώνεται και η πρόθεσή τους να συμμετάσχουν ή όχι στη Διεθνή Ολυμπιάδα Φιλοσοφίας (ΔΟΦ). Για τη δήλωση συμμετοχής στην επιλογή για τη ΔΟΦ δεν απαιτούνται πιστοποιητικά γλωσσομάθειας αλλά οι ενδιαφερόμενοι/-ες θα πρέπει να διαθέτουν την απαραίτητη γλωσσική κατάρτιση.

Η κατάσταση συμμετοχής κάθε σχολείου θα πρέπει να συνοδεύεται και από τις αντίστοιχες **δηλώσεις γονικής συναίνεσης (Παράρτηματα ΙΙ και ΙΙΙ)** για τους ανήλικους μαθητές και μαθήτριες. Οι δηλώσεις γονικής συναίνεσης διατηρούνται στα σχολεία που έχουν υποβληθεί έως την ολοκλήρωση του Διαγωνισμού.

Η δήλωση συμμετοχής σχολείου στον Διαγωνισμό γίνεται με ευθύνη του Διευθυντή ή της Διευθύντριας, οι οποίοι και εγκρίνουν τη συμμετοχή του σχολείου τους, σύμφωνα με όσα ισχύουν στη σχετική νομοθεσία και τις οδηγίες του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής.

Με ευθύνη της Διεύθυνσης κάθε σχολείου η κατάσταση συμμετοχής, σε μορφή **ψηφιακού αρχείου τύπου PDF**, αποστέλλεται **ταυτόχρονα** στη Γραμματεία του Διαγωνισμού και στην οικεία Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (αρμόδιος Επόπτης/Επόπτρια Ποιότητας της Εκπαίδευσης — Ν. 4823/21 άρθρο 8 και 5128/2024, άρθρο 73).

Ως προθεσμία για την υποβολή δηλώσεων συμμετοχής στις οικείες Διευθύνσεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ορίζεται η **Δευτέρα 19 Ιανουαρίου 2026**.

§6. Προκριματικός διαγωνισμός (31-01-2026)

Ο προκριματικός διαγωνισμός διεξάγεται σε τοπικό επίπεδο και οργανώνεται ανά Δ.Δ.Ε. Για τον συντονισμό των απαραίτητων διαδικασιών τα σχολεία υποστηρίζονται αρμοδίως από τις οικείες Δ.Δ.Ε. Η διαδικασία του προκριματικού διαγωνισμού έχει ως εξής:

- Σε κάθε Δ.Δ.Ε. ένα σχολείο αναλαμβάνει να λειτουργήσει ως **διαγωνιστικό κέντρο**. Ανάλογα με τις συνθήκες (συνολικός αριθμός μαθητών, γεωγραφικές αποστάσεις μεταξύ σχολείων κλπ.) μπορούν να οριστούν και περισσότερα του ενός σχολεία ως διαγωνιστικά κέντρα.
- Για κάθε διαγωνιστικό κέντρο συγκροτείται αντίστοιχη **Τοπική Επιτροπή (ΤΕ)** από εκπαιδευτικούς που επιλαμβάνονται της διεξαγωγής του διαγωνισμού. Στη διαδικασία συγκρότησης μπορεί να υπάρξει συνεργασία με τους αρμόδιους Συμβούλους Φιλολόγων καθώς και με τις τοπικές οργανώσεις της Πανελλήνιας Ένωσης Φιλολόγων. Μεταξύ των μελών της ΤΕ κατανέμονται οι εξής αρμοδιότητες:
 - i. Πρόεδρος της ΤΕ.
 - ii. Υπεύθυνος για την παραλαβή των θεμάτων.
 - iii. Τουλάχιστον δύο βαθμολογητές των γραπτών. Ανάλογα με τον αριθμό των γραπτών μπορούν να οριστούν περισσότεροι βαθμολογητές. Οι εκπαιδευτικοί που είναι υπεύθυνοι προετοιμασίας μαθητών δεν μπορούν να οριστούν βαθμολογητές γραπτών μαθητών τους.
 - iv. Ικανός αριθμός επιτηρητών κατά τις ανάγκες. Οι εκπαιδευτικοί που είναι υπεύθυνοι προετοιμασίας μαθητών δεν μπορούν να οριστούν επιτηρητές μαθητών τους. Επίσης δεν μπορούν να οριστούν επιτηρητές εκπαιδευτικοί που έχουν συγγένεια με διαγωνιζόμενο μαθητή ή μαθήτρια.
- Η **Τοπική Επιτροπή** αναλαμβάνει έμπρακτα να εξασφαλίσει την ομαλή και αδιάβλητη διεξαγωγή της διαγωνιστικής διαδικασίας για τους μαθητές της δικαιοδοσίας της.
- Ορίζεται επίσης ένας **Συντονιστής** της διαδικασίας για κάθε Δ.Δ.Ε., ο οποίος μπορεί να είναι ο/η Πρόεδρος Τοπικής Επιτροπής, Επόπτης/Επόπτρια Ποιότητας Εκπαίδευσης. Ο Συντονιστής ή η Συντονίστρια αναλαμβάνει και να επικοινωνεί εκ μέρους της Δ.Δ.Ε. με τη Γραμματεία του Διαγωνισμού, για όλα τα ζητήματα που αφορούν στην οργάνωση και διεξαγωγή της προκριματικής φάσης στην εκάστοτε Δ.Δ.Ε.
- Η Επιστημονική και Οργανωτική Επιτροπή του Τμήματος Φιλοσοφίας Πανεπιστημίου Πατρών ενημερώνεται αρμοδίως και έγκαιρα, πριν την ορισμένη ημερομηνία του προκριματικού διαγωνισμού, σχετικά με τα

ανωτέρω (στη διεύθυνση philosophia.diagonismos@gmail.com) με επίσημο έγγραφο, στο οποίο αναφέρονται: α) ο/η εντεταλμένος/-η Συντονιστής ή Συντονίστρια για τη συνεργασία με τη Γραμματεία του Διαγωνισμού, β) το/τα διαγωνιστικό/-ά κέντρα που ορίστηκαν, γ) η σύνθεση κάθε Τοπικής Επιτροπής, — με τα απαραίτητα στοιχεία επικοινωνίας.¹ Στο ενημερωτικό έγγραφο επισυνάπτονται και τα ηλεκτρονικά αρχεία των καταστάσεων συμμετοχής από κάθε σχολείο.

- Ο προκριματικός διαγωνισμός θα διεξαχθεί το **Σάββατο 31 Ιανουαρίου 2026**, από ώρα 09:00 π.μ. στα διαγωνιστικά κέντρα που έχουν οριστεί. Τα θέματα αποστέλλονται από την ΕΟΕ του Τμήματος Φιλοσοφίας με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στα ορισμένα διαγωνιστικά κέντρα. Οι διαγωνιζόμενοι/-ες θα έχουν στη διάθεσή τους τρεις (3) ώρες για τη συγγραφή του δοκιμίου, από τη στιγμή που θα διανεμηθούν τα θέματα. Θα έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν ένα από τρία προτεινόμενα θέματα για να το αναπτύξουν με αποκλειστικά δική τους προσπάθεια, χωρίς περιορισμό λέξεων.
- Η ΤΕ τηρεί κατάσταση προσέλευσης (**Παράρτημα V**), η οποία συμπληρώνεται με βάση την έμπρακτη συμμετοχή των μαθητών στη διαγωνιστική φάση, και εξασφαλίζει την ανωνυμία των γραπτών, παραλαμβάνοντάς τα με καλυμμένα τα στοιχεία της ταυτότητας των μαθητών.
- Μετά το πέρας του προκριματικού διαγωνισμού οι επιτηρητές παραδίδουν τα γραπτά και την κατάσταση προσέλευσης στο προεδρείο της ΤΕ, που τα κατανέμει στους βαθμολογητές.
- Μετά το πέρας της βαθμολόγησης των γραπτών (δες §7), τα γραπτά συγκεντρώνονται από την ΤΕ και συμπληρώνεται η συγκεντρωτική κατάσταση βαθμολογιών, στην οποία καταγράφεται η τελική βαθμολογία του Α' κύκλου βαθμολόγησης όλων των γραπτών που διαγωνίστηκαν (**Παράρτημα VI**).
- Τα γραπτά που βαθμολογήθηκαν **από 16/20 και πάνω** αποστέλλονται με απλό ταχυδρομείο και με σχετικό διαβιβαστικό στη Γραμματεία του Διαγωνισμού, έως την **20ή Φεβρουαρίου 2026** (σήμανση σφραγίδας ταχυδρομείου). Στην αποστολή επισυνάπτονται: α) οι καταστάσεις προσέλευσης των μαθητών/-τριών και β) συγκεντρωτικές καταστάσεις βαθμολογιών από κάθε διαγωνιστικό κέντρο με τις βαθμολογίες όλων των γραπτών που διαγωνίστηκαν (χωρίς αναφορά ονομάτων).
- Τα δοκίμια που πέτυχαν βαθμολογία **κάτω του 16/20** διατηρούνται με ευθύνη της ΤΕ και φυλάσσονται μέχρι το τέλος του Διαγωνισμού.

§7. Αξιολόγηση δοκιμίων

Στην προκριματική φάση προβλέπονται δύο κύκλοι αξιολόγησης, εκ των οποίων ο Α' κύκλος διεκπεραιώνεται από τους εκπαιδευτικούς της μέσης εκπαίδευσης και ο Β' κύκλος από τους διδάσκοντες του Τμήματος Φιλοσοφίας, ως εξής:

Α' κύκλος αξιολόγησης: Η αξιολόγηση των ανωνυμοποιημένων δοκιμίων διενεργείται από τους βαθμολογητές που είναι **μέλη της εκάστοτε ΤΕ**, στην κλίμακα από 1-20 και μόνο με ακέραιες μονάδες. Κάθε γραπτό θα πρέπει να αξιολογηθεί από δύο βαθμολογητές και ο μέσος όρος των δύο συνιστά τον βαθμό του δοκιμίου στον Α' κύκλο αξιολόγησης. Οι βαθμολογητές δεν επιτρέπεται να σημειώσουν στα γραπτά άλλο πέρα από τη βαθμολογία τους.

Β' κύκλος αξιολόγησης: Τα γραπτά με βαθμό επιτυχίας **ίσο και άνω του 16/20** παραλαμβάνονται ταχυδρομικά από την Επιστημονική και Οργανωτική Επιτροπή στο Τμήμα Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Πατρών. Μετά την παραλαβή και κωδικοποίησή τους, αυτά αξιολογούνται από έναν ακόμη βαθμολογητή, μέλος ΔΕΠ ή ΕΔΙΠ του Τμήματος Φιλοσοφίας ΠΠ, που ορίζεται από την ΕΟΕ.

Η **Επιτροπή Αξιολόγησης** για τον Β' κύκλο αξιολόγησης των δοκιμίων κατά την προκριματική φάση του 14^{ου} Διαγωνισμού συγκροτείται από μέλη ΔΕΠ και ΕΔΙΠ του Τμήματος Φιλοσοφίας σε κλιμάκια ως εξής:

- α) Ι. Δημητρακόπουλος και Ι. Ζεϊμπέκης, *Καθηγητές*: Μ. Παρούσης, *Αν. Καθηγητής*: Βασιλική Κουσουλίνη, *Επ. Καθηγήτρια*, ως βαθμολογητές και Αικ. Καλέρη, *Ομ. Καθηγήτρια*, ως αναβαθμολογήτρια.
- β) Μ. Μουζάλα, *Αν. Καθηγήτρια*: Θ. Δημητράκος, Α. Μιχαλάκης, Μ. Μιχάλσκι, *Επίκ. Καθηγητές*: Γ. Σαγκριώτης, *Αν. Καθηγητής*: Δρ. Α. Σπαγαδώρας, *μέλος ΕΔΙΠ*, ως βαθμολογητές και Μ. Παρούσης, *Αν.*

¹ Βλέπε υπόδειγμα στο Παράρτημα IV.

Καθηγητής, ως αναβαθμολογητής.

γ) Π. Κόντος, Καθηγητής· Στ. Κουλουμέντας, Αν. Καθηγητής· Αικ. Καλέρη, Ομ. Καθηγήτρια· Δρ. Α. Ντόκα και Δρ. Μ. Σκομβούλης, μέλη ΕΔΙΠ, ως βαθμολογητές· επίσης ο Δρ. Χ. Ταμπάκης, μέλος ΕΔΙΠ, ως αναβαθμολογητής.

Συντονιστής της Επιτροπής ορίζεται ο Δρ. Χ. Ταμπάκης, μέλος ΕΔΙΠ, γραμματέας της ΕΟΕ.

Τα δοκίμια αξιολογούνται σε κλίμακα από 1-20, ενώ επιτρέπεται και η απόδοση μισής μονάδας (0,5). Ο τελικός βαθμός του γραπτού συνίσταται από τον μέσο όρο των δύο βαθμολογιών του Α' και του Β' κύκλου αξιολόγησης. Σε περίπτωση απόκλισης των δύο βαθμολογιών άνω των τριών (3) μονάδων, τα δοκίμια παραπέμπονται για αναβαθμολόγηση στον ορισμένο από την ΕΟΕ του Τμήματος Φιλοσοφίας αναβαθμολογητή, ο βαθμός του οποίου είναι ο τελικός βαθμός του δοκιμίου.

Κριτήρια αξιολόγησης. Κατά τη διαδικασία της αξιολόγησης των δοκιμίων θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη πέντε σημεία αναφοράς, τα οποία θεωρούνται ισότιμα (έως 4 μονάδες το καθένα) και είναι τα εξής:

- Άμεση θεματική συνάφεια με το υπό εξέταση θέμα ή φιλοσοφικό ζήτημα.
- Φιλοσοφική στοιχείωση του θέματος: ανάπτυξη επιχειρημάτων και τεκμηρίων.
- Πειστικότητα και προσφορότητα των παρατιθέμενων επιχειρημάτων.
- Λογική συνέπεια και συνοχή του γραπτού.
- Πρωτοτυπία και αυτοδυναμία σκέψης, λόγου και έκφρασης.

§8. Αποτελέσματα προκριματικού διαγωνισμού

Αποτελέσματα του προκριματικού διαγωνισμού είναι:

- α) Η **κατάταξη** των γραπτών που συμμετείχαν στον Β' κύκλο αξιολόγησης **κατά σειρά επιτυχίας** με βάση τον τελικό βαθμό του δοκιμίου. Η κατάταξη αυτή γίνεται χωρίς την αποκάλυψη της ταυτότητας των μαθητών και μαθητριών.
- β) Ο ορισμός από την ΕΟΕ των **προκρινόμενων** για την τελική φάση του Διαγωνισμού και τη συμμετοχή στην εξέταση γλωσσομάθειας (ως προϋπόθεση για τη συμμετοχή στη ΔΟΦ). Προκρίνονται οι πρώτοι **δεκαπέντε (15)** μαθητές ή μαθήτριες με βάση τη σειρά κατάταξης των γραπτών, για να λάβουν μέρος στην τελική φάση του Διαγωνισμού. Σε περίπτωση ισοβαθμίας στην τελευταία θέση, προκρίνονται όλοι οι ισοβαθμίσαντες.
- γ) Ο **ορισμός των επιλαχόντων** για την τελική φάση του Διαγωνισμού. Ως επιλαχόντες στην τελική φάση του Διαγωνισμού ορίζονται οι **πέντε (5)** επόμενοι μαθητές ή μαθήτριες στη σειρά κατάταξης του προκριματικού διαγωνισμού. Σε περίπτωση ισοβαθμίας στην περιοχή των επιλαχόντων, τα γραπτά επαναβαθμολογούνται σε λεπτότερη κλίμακα, ώστε να προκύψει μονοσήμαντη σειρά κατάταξης.

Κατ' εξαίρεση στην περίπτωση κατά την οποία μεταξύ των προκρινόμενων οι ενδιαφερόμενοι για συμμετοχή στη ΔΟΦ δεν υπερβαίνουν τους δέκα (10), επιφυλάσσεται στην ΕΟΕ η δυνατότητα να προκρίνει στην τελική φάση του Διαγωνισμού έως **το πολύ πέντε (5)** ακόμη μαθητές/-τριες από τη σειρά των επιλαχόντων, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν δηλώσει ενδιαφέρον για συμμετοχή στη ΔΟΦ. Το μέτρο αυτό προβλέπεται προκειμένου η διαγωνιστική διαδικασία να εγγυάται την κατά το δυνατόν καλύτερη εθνική εκπροσώπηση στη ΔΟΦ από άποψη ικανότητας φιλοσοφικής έκφρασης σε ξένη γλώσσα. Εάν μεταξύ των προκρινόμενων δηλώνουν ενδιαφέρον τουλάχιστον ένδεκα (11) για την εξέταση γλωσσομάθειας, δεν ενεργοποιείται η δυνατότητα κατ' εξαίρεση πρόκρισης επιπλέον μαθητών. Επίσης, εάν παρά την πρόσκληση επιλαχόντων δεν συμπληρώνεται ο αριθμός των άνω των δέκα (10) ενδιαφερόμενων για τη ΔΟΦ, η εξέταση της γλωσσομάθειας πραγματοποιείται ανεξαρτήτως αριθμού.

Τα ονόματα των μαθητών και μαθητριών αποκαλύπτονται από την ΕΟΕ μετά τη σύνταξη της τελικής κατάστασης προκρινόμενων και επιλαχόντων στην τελική φάση.

Τα αποτελέσματα ανακοινώνονται εγγράφως από την Επιστημονική και Οργανωτική Επιτροπή του Διαγωνισμού στις ΔΔΕ, ενώ αναρτώνται και στην ιστοσελίδα του Διαγωνισμού. Με το ίδιο έγγραφο καλούνται οι **προκρινόμενοι μαθητές και μαθήτριες** να δηλώσουν αν προτίθενται ή όχι να προσέλθουν στην τελική φάση

του Διαγωνισμού.

Σε περίπτωση αποχώρησης κάποιου μαθητή ή μαθήτριας από την ομάδα των προκρινόμενων στην τελική φάση και μόνον εάν ο αριθμός των εναπομείναντων στην ομάδα φθάσει κάτω των δεκαπέντε (< 15), καλούνται να συμμετάσχουν επιλαχόντες μαθητές και μαθήτριες με βάση τη σειρά κατάταξής τους στον πίνακα επιλαχόντων, μέχρι τη συμπλήρωση του αριθμού των δεκαπέντε (15) διαγωνιζόμενων.

Τέλος, ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα του Διαγωνισμού και αποστέλλονται στις αρμόδιες Δ.Δ.Ε. τα αποτελέσματα του Β' κύκλου αξιολόγησης για όλα τα γραπτά που παρέλαβε η ΕΟΕ με βαθμό άνω του 16/20. Για λόγους διαύγειας και αυτοελέγχου, τα αποτελέσματα αυτά ανακοινώνονται με τα πλήρη στοιχεία της διαδικασίας αξιολόγησης Α' και Β' κύκλου και με εμφανείς τις περιπτώσεις αναβαθμολόγησης. Για κάθε γραπτό αναγράφεται μόνον η Δ.Δ.Ε. προέλευσης, χωρίς την παράθεση ονομάτων και σχολείων.

§9. Τελική φάση: 3-5 Απριλίου 2026

Η τελική φάση του Διαγωνισμού θα διεξαχθεί με φυσική παρουσία των μαθητών και μαθητριών το τριήμερο 3-5 Απριλίου 2026, ενόψει της οποίας η ΕΟΕ θα ανακοινώσει εγκαίρως τις απαραίτητες οδηγίες συμμετοχής. Όλες οι δράσεις της τελικής φάσης του Διαγωνισμού, και ειδικά την 3η Απριλίου, προγραμματίζονται εκτός σχολικού ωραρίου. Η τελική φάση του Διαγωνισμού περιλαμβάνει:

α) Τον **τελικό αγώνα** του εθνικού διαγωνισμού, που θα διεξαχθεί μεταξύ των προκριθέντων από την προκριματική φάση, για την ανάδειξη τριών (3) νικητών. Η γλώσσα του διαγωνισμού είναι η ελληνική — με την προβλεπόμενη εξαίρεση στην ενότητα Β2α) για μαθητές ξενόγλωσσων προγραμμάτων σπουδών. Οι διαγωνιζόμενοι θα κληθούν να αναπτύξουν κατ' επιλογή τους ένα από τρία προτεινόμενα θέματα, σε δοκίμιο έκτασης τεσσάρων έως έξι (ενδεικτικά) χειρόγραφων σελίδων. Οι μαθητές θα έχουν στη διάθεσή τους τρεις (3) ώρες, αφότου διανεμηθούν τα θέματα, για τη συγγραφή του δοκιμίου. Τα γραπτά θα καταστούν ανώνυμα και θα αξιολογηθούν από δύο βαθμολογητές, που θα οριστούν αποκλειστικά μεταξύ των μελών της Επιστημονικής και Οργανωτικής Επιτροπής, η οποία λειτουργεί και ως **Επιτροπή Αξιολόγησης για την τελική φάση του Διαγωνισμού**. Η Επιτροπή συγκροτείται σε δύο κλιμάκια ως εξής:

- i. Αικ. Καλήρη, *Ομ. Καθηγήτρια*, Β. Κουσουλίνη, *Επικ. Καθηγήτρια*, Δρ. Χ. Ταμπάκης, *μέλος ΕΔΙΠ*, ως βαθμολογητές και Μ. Παρούσης, *Αν. Καθηγητής*, ως αναβαθμολογητής.
- ii. Μ. Παρούσης, *Αν. Καθηγητής*, Μ. Μουζάλα, *Αν. Καθηγήτρια*, ως βαθμολογητές και Αικ. Καλήρη, *Ομ. Καθηγήτρια*, ως αναβαθμολογήτρια.

Συντονιστής της Επιτροπής ορίζεται η κα. Αικ. Καλήρη, *Ομ. Καθηγήτρια*, Μέλος της ΕΟΕ.

Τα δοκίμια αξιολογούνται με κλίμακα από 1-20 και επιτρέπεται και η απόδοση μισού της μονάδας (0,5). Εάν στη βαθμολόγηση προκύψει απόκλιση άνω των 3 μονάδων, καλείται να διορθώσει το γραπτό αναβαθμολογητής. Ο βαθμός του αναβαθμολογητή είναι ο τελικός βαθμός του γραπτού.

β) Την **εξέταση στην ξένη γλώσσα**, για όσους από τους συμμετέχοντες στην τελική φάση έχουν δηλώσει ενδιαφέρον να συμμετάσχουν στη Διεθνή Ολυμπιάδα Φιλοσοφίας. Η εξέταση θα πραγματοποιηθεί είτε με φυσική παρουσία είτε διαδικτυακά (εξ αποστάσεως), αναλόγως των συνθηκών. Η εξέταση διεξάγεται στην ξένη γλώσσα που έχει δηλώσει ο κάθε μαθητής και υποχρεωτικά με χρήση Η/Υ. Η εξέταση γλωσσομάθειας πραγματοποιείται για όλους τους συμμετέχοντες σε μια γλώσσα που δεν θεωρείται μητρική γι' αυτούς και οι διαγωνιζόμενοι καλούνται να επιλέξουν ανάμεσα στην αγγλική, τη γαλλική, τη γερμανική ή και την ισπανική γλώσσα² — κανείς από τους διαγωνιζόμενους δεν επιτρέπεται να διαγωνιστεί στη μητρική του γλώσσα.

Οι μαθητές θα κληθούν να αναπτύξουν σε ένα σύντομο κείμενο — ενδεικτικά 800-1000 λέξεων — ένα γενικό φιλοσοφικό θέμα, συναφές με τη θεματική του Διαγωνισμού. Η διάρκεια της εξέτασης είναι δύο (2) ώρες, διάρκεια που υπολογίζεται από τη στιγμή παράδοσης των θεμάτων.

Τα γραπτά αξιολογούνται από δύο βαθμολογητές που ορίζονται από την ΕΟΕ μεταξύ των μελών ΔΕΠ και ΕΔΙΠ του Τμήματος Φιλοσοφίας Πανεπιστημίου Πατρών, που διαθέτουν και τυπικά την αντίστοιχη γλωσσική

² Για την εξέταση της ισπανικής γλώσσας η ΕΟΕ επιφυλάσσεται να συγκροτήσει κλιμάκιο αξιολόγησης εφόσον προκύψουν ενδιαφερόμενοι υποψήφιοι ή υποψήφιες.

κατάρτιση.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης για την εξέταση στην ξένη γλώσσα για τον 15ο Διαγωνισμό έχει ως εξής:

- i. Αγγλικά: Ι. Ζεϊμπέκης, Καθηγητής, και Α. Μιχαλάκης, Επίκ. Καθηγητής, Β. Κουσουλίνη, Επίκ. Καθηγήτρια, ως βαθμολογητές και Μ. Παρούσης, Αν. Καθηγητής, ως αναβαθμολογητής.
- ii. Γαλλικά: Μ. Μουζάλα, Επίκ. Καθηγήτρια, και Δρ. Χ. Ταμπάκης, μέλος ΕΔΙΠ, ως βαθμολογητές και Ι. Ζεϊμπέκης, Καθηγητής, ως αναβαθμολογητής.
- iii. Γερμανικά: Αικ. Καλέρη, Ομ. Καθηγήτρια, και Γ. Σαγκριώτης, Αν. Καθηγητής, ως βαθμολογητές και Μ. Παρούσης, Αν. Καθηγητής, ως αναβαθμολογητής.

Συντονιστής της Επιτροπής ορίζεται ο Μιχαήλ Παρούσης, Αν. Καθηγητής, Συντονιστής της ΕΟΕ.

Η αξιολόγηση διεξάγεται σε κλίμακα τεσσάρων διαβαθμίσεων: «άριστα», «πολύ καλά», «καλά» και «μέτρια», όπου οι χαρακτηρισμοί «άριστα» και «πολύ καλά» σημαίνουν εξ ίσου δυνατότητα επιλογής για τη ΔΟΦ, ενώ οι χαρακτηρισμοί «καλά» και «μέτρια» σημαίνουν εξ ίσου αδυναμία συμμετοχής στη ΔΟΦ.

γ) Τη συνεδρίαση της ΕΟΕ για την **έκδοση των τελικών αποτελεσμάτων**, την απονομή των βραβείων και των λοιπών διακρίσεων του Διαγωνισμού κλπ. Μετά την οριστικοποίηση των πινάκων κατάταξης, με βάση τις επιδόσεις στον τελικό διαγωνισμό, και τη συνοδευτική εξέταση στην ξένη γλώσσα, η συνεδρίαση της ΕΟΕ λήγει με την αποκάλυψη της ταυτότητας των γραπτών για την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων.

§10. Συμμετοχή στη Διεθνή Ολυμπιάδα Φιλοσοφίας

Ο Πανελλαδικός Μαθητικός Διαγωνισμός Φιλοσοφικού Δοκιμίου αποτελεί κριτήριο και για τη συγκρότηση της ελληνικής συμμετοχής στην 34^η Διεθνή Ολυμπιάδα Φιλοσοφίας (ΔΟΦ), η οποία θα διοργανωθεί στη Βαρσοβία, με διοργανώτρια χώρα την Πολωνία, από **14 έως 17 Μαΐου 2026**. Θα επιλεγούν **δύο μαθητές ή μαθήτριες**, με κριτήριο επιλογής τη σειρά επιτυχίας τους στον εθνικό Διαγωνισμό και εφ' όσον η επίδοσή τους στη συνοδευτική εξέταση στην ξένη γλώσσα έχει αξιολογηθεί ως επαρκής (πολύ καλή ή άριστη) για τους σκοπούς της συμμετοχής.

Σε όλα τα ζητήματα που αφορούν στην οργάνωση της ελληνικής εκπροσώπησης και στη συγκρότηση της ελληνικής ομάδας, καθώς και σε θέματα προετοιμασίας των μαθητών, η ΕΟΕ αναλαμβάνει συντονιστικό ρόλο.

Οι εθνικές αποστολές στη ΔΟΦ μπορούν να αποτελούνται από έως δύο μαθητές/μαθήτριες και έως δύο εκπαιδευτικούς ανά αποστολή. Στην ελληνική ομάδα μετέχουν δύο εκπρόσωποι του Τμήματος Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Πατρών, μέλη της ΕΟΕ — ένας ως επικεφαλής της αποστολής και ένας ως υπεύθυνος προετοιμασίας. Αν δεν βρεθεί διαθέσιμος μεταξύ των μελών της ΕΟΕ, η ΕΟΕ επιφυλάσσεται να αναζητήσει πρόσφορη λύση — για παράδειγμα, μπορεί να προσκληθεί ως συνοδός εκπαιδευτικός ο/η υπεύθυνος/η προετοιμασίας του πρώτου στη σειρά κατάταξης μαθητή.

Μέλη της ΕΟΕ αναλαμβάνουν εξ αποστάσεως την προετοιμασία των μαθητών της εθνικής εκπροσώπησης, καθοδηγώντας τους στην ανάπτυξη φιλοσοφικού δοκιμίου υπό τους όρους και τις συνθήκες της ΔΟΦ. Η περίοδος προετοιμασίας ξεκινά από τη δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων της τελικής φάσης και ολοκληρώνεται με την αναχώρηση της αποστολής.

Ως προς την κάλυψη των εξόδων για τη συμμετοχή της ελληνικής αποστολής στη Διεθνή Ολυμπιάδα ισχύουν τα εξής: Η φιλοξενία της αποστολής (διαμονή και διατροφή) καλύπτεται από τη διοργανώτρια χώρα, την Πολωνία στην περίπτωση της 34^{ης} ΔΟΦ. Τα έξοδα μετακίνησης επιβαρύνουν την εκάστοτε αποστολή. Το Πανεπιστήμιο Πατρών αναλαμβάνει τα έξοδα μετακίνησης για τα μέλη του Πανεπιστημίου που θα συνοδεύσουν την αποστολή. Δεν αναλαμβάνει έξοδα μετακίνησης λειτουργών άλλων φορέων καθώς και μαθητών/τριών.

§11. Ολοκλήρωση του Διαγωνισμού - Τελετή απονομών

Η διεξαγωγή της τελικής φάσης του Διαγωνισμού στο Πανεπιστήμιο Πατρών συνδυάζεται με **ημερίδα φιλοσοφίας**, που ασχολείται με θέμα κοινού ενδιαφέροντος για τη Δευτεροβάθμια και την Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση, ανοικτή σε όλους όσους συμμετείχαν στον Διαγωνισμό αλλά και σε κάθε ενδιαφερόμενο.

Η αναγόρευση των νικητών και η απονομή των βραβείων πραγματοποιείται σε ειδική τελετή. Ως **έπαθλο** για

κάθε μαθητή ή μαθήτρια που βραβεύθηκε στον Πανελλαδικό Διαγωνισμό δωρίζεται μια σειρά βιβλίων φιλοσοφίας, κατά προτίμηση σχετικών με το θέμα του Διαγωνισμού. Επίσης δωρίζεται ένα επιλεγμένο βιβλίο σε κάθε έναν από τους/τις συμμετέχοντες/-ουσες στην τελική φάση. Τα έπαθλα χορηγούνται από το Κέντρο Ελληνικών Σπουδών Ελλάδος του Πανεπιστημίου Harvard.

Επιπλέον, ως **ειδικό έπαθλο** χορηγείται στον πρώτο προκρινόμενο μαθητή ή μαθήτρια για συμμετοχή στη ΔΟΦ, επίσης από το Κέντρο Ελληνικών Σπουδών Ελλάδος του Πανεπιστημίου Harvard, υποτροφία για μια θέση στο θερινό πρόγραμμα για μαθητές Λυκείου, «High School Summer Program - HSSP», που διοργανώνει το Κέντρο κατ' έτος στο Ναύπλιο.

Συνολικά απονέμονται:

α) Διακρίσεις για την επίδοση στην τελική φάση του Διαγωνισμού:

- **«Βραβείο»** για την επίτευξη της 1^{ης}, 2^{ης} και 3^{ης} θέσης στον Πανελλαδικό Διαγωνισμό.
- **«Έπαινος Αριστείας»** για την 4^η και την 5^η θέση επιτυχίας.
- **«Βραβείο πρόκρισης»** για τους προκρινόμενους για συμμετοχή στη Διεθνή Ολυμπιάδα Φιλοσοφίας.

β) Διακρίσεις για την επίδοση στην προκριματική φάση του Διαγωνισμού:

- **«Έπαινος διάκρισης»** στους προκρινόμενους για την τελική φάση του Διαγωνισμού.
- **«Τιμητική διάκριση»** στους επιλαχόντες ή επιλαχούσες για την τελική φάση του Διαγωνισμού.
- **«Εύφημη μνεία»** στους μαθητές και τις μαθήτριες με τελικό βαθμό ίσο και άνω του 16/20 στην προκριματική φάση του Διαγωνισμού.

γ) **Έπαινος συμμετοχής** σε όλους τους μαθητές και τις μαθήτριες που συμμετείχαν στον Διαγωνισμό.

δ) **Βεβαίωση συμμετοχής** στους εκπαιδευτικούς που συνέβαλαν στη διεξαγωγή του Διαγωνισμού, με συγκεκριμένη αναφορά στο έργο που επιτέλεσαν, παρέχεται μετά από σχετική επικοινωνία τους με τη Γραμματεία του Διαγωνισμού.

ε) **Τιμητική διάκριση** μπορεί να απονεμηθεί σε σχολείο ή σε εκπαιδευτικό με ειδική απόφαση της Επιστημονικής και Οργανωτικής Επιτροπής, η οποία αιτιολογείται με σαφήνεια. Για παράδειγμα, σε σχολείο που κατορθώνει να επιτύχει επί σειρά ετών προκρίσεις μαθητών στην τελική φάση ή σε εκπαιδευτικό που επί σειρά ετών συμμετέχει στον Διαγωνισμό ή για άλλους εξαιρετικούς λόγους.

Δίνεται επίσης η δυνατότητα, μετά από ειδική πρόταση της ΕΟΕ και ως πρόσθετη τιμητική διάκριση, τα δοκίμια που βραβεύθηκαν και κατέλαβαν τις τρεις πρώτες θέσεις στην τελική κατάταξη να δημοσιευθούν στην περιοδική επιθεώρηση *Φιλοσοφία και Παιδεία*, που εκδίδεται από την ΕΚΔΕΦ, και να αναρτηθούν στην επίσημη ιστοσελίδα του Διαγωνισμού, εφόσον οι συντάκτες τους παραχωρήσουν τη σχετική άδεια και εφόσον εξασφαλιστεί υπεύθυνη δήλωση από κάθε γονέα/κηδεμόνα ότι επιτρέπει τη δημοσίευση.

Διευκρινίζεται ότι από τη δημοσίευση των δοκιμίων αυτών καθώς και από την υποβολή όλων των διαγωνιζόμενων δοκιμίων δεν θα προκύψουν έσοδα (με εμπορία ή διαφήμιση κ.λπ.) για το Τμήμα Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Πατρών, που προκηρύσσει τον Διαγωνισμό, ή για άλλον εμπλεκόμενο φορέα, και η χρήση των δοκιμίων θα γίνει μόνο για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Σημειώνεται επίσης ότι, όσον αφορά τα πνευματικά δικαιώματα, ισχύουν τα αναφερόμενα στον Ν. 2121/1993 («Πνευματική ιδιοκτησία, συγγενικά δικαιώματα και πολιτιστικά θέματα», ΦΕΚ 25/Α/04-03-1993), όπως ισχύει.

§12. Αξιολόγηση της διεξαγωγής του Διαγωνισμού

Μετά την ολοκλήρωση της **προκριματικής φάσης** του Διαγωνισμού προβλέπεται διαδικασία αξιολόγησης του όλου εγχειρήματος και των επιμέρους διαδικασιών του. Εκπαιδευτικοί και μαθητές θα κληθούν να απαντήσουν σε χωριστά, ειδικά επεξεργασμένα ερωτηματολόγια, που θα αναρτηθούν στην ιστοσελίδα του Διαγωνισμού. Τα ερωτηματολόγια που θα αναρτηθούν θα είναι ανώνυμα και θα αποσκοπούν στη συλλογή χρήσιμων στοιχείων και γνώμων για τη διεξαγωγή, την οργάνωση, την επικοινωνία και τη θεματική του Διαγωνισμού.

Σχετική έκθεση απολογισμού θα συνταχθεί μετά την ολοκλήρωση του Διαγωνισμού, προκειμένου να υποβληθεί στο Τμήμα Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Πατρών, στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων καθώς και στο Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής.

Γ. Θεματικό πεδίο του 15^{ου} Διαγωνισμού

§1. Θεματικό πεδίο: « Έρωτας »

Τι είναι άραγε ο έρωτας; Να ένα θέμα ενώπιον του οποίου αισθανόμαστε στοχαστικά αμήχανοι. Βέβαια στην παράδοση της αρχαίας ελληνικής λογοτεχνίας, η οποία προηγείται των φιλοσοφικών ενατενίσεων, ο Έρωτας κατέχει περίοπτη θέση, και ιδιαίτερα στην ποίηση, καθώς θεωρήθηκε δύναμη με διάσταση συμπαντική, που συμβάλλει περισσότερο στη δόμηση του κόσμου παρά στην καταστροφή του. Επόμενο ήταν να αποτελέσει και για τη φιλοσοφική σκέψη βασικό αντικείμενο προβληματισμού και αναφοράς για τον ανθρώπινο βίο. Όστε κατά περίεργο τρόπο ο Σωκράτης, ο εμβληματικός φιλόσοφος που δήλωνε ότι δεν γνώριζε τίποτε, διαβεβαιώνει στο *Συμπόσιον* του Πλάτωνα ότι το μόνο που γνωρίζει είναι « τα ζητήματα που αφορούν τον έρωτα ». Μια πολλά υποσχόμενη δήλωση, που ωστόσο δεν φαίνεται να ευδοκίμησε στον φιλοσοφικό στίβο. Αιώνες αργότερα ο Σοπεγκχάουερ θα επανέλθει στο ζήτημα, δηλώνοντας ρητά στη *Μεταφυσική του έρωτα* ότι για τον σοβαρό στοχαστή, « δεν πρόκειται διόλου για ασήμαντο πράγμα ».

Και πράγματι, στην πράξη δύσκολα θα βρούμε άνθρωπο που να μην έχει δοκιμαστεί από τις αγωνίες του έρωτα. Ωστόσο το ζήτημα αυτό φαντάζει αρκετά ομιχλώδες και παραγκωνισμένο στη φιλοσοφική προθήκη ενδιαφερόντων. Γιατί άραγε ο έρωτας φαίνεται να έχει απωθηθεί από την οπτική των φιλοσόφων, ώστε θεωρήθηκε « θέμα ελάχιστα φιλοσοφικό », όπως παρατηρεί ο Βολταίρος στο *Λεξικό* του; Είναι τόσο στενή η σχέση του με τη μέθη ή την παράλογη μανία, που αποκλείεται να σχετίζεται με τον λόγο ή την ανθρώπινη ύπαρξη στην πληρότητά της, ως ψυχική αλλά και σωματική οντότητα; Η απάντηση δεν μπορεί παρά να είναι σύνθετη, και μας καλεί να διερευνήσουμε, όχι μόνο τις ποικίλες ερωτικές εκδηλώσεις αλλά και τις προϋποθέσεις ή τις κρυφές τους αιτίες, προκειμένου να εξακριβωθούν οι όψεις και η φύση του έρωτα.

Αν θελήσουμε να διακρίνουμε τον **έρωτα** από παρεμφερείς έννοιες, θα πρέπει να πούμε γι' αυτόν ότι είναι ένα φαινόμενο *πάθους* και *ενέργειας* ταυτοχρόνως, καθώς, όταν εκδηλώνεται, η έλξη που ασκεί κάποιο πρόσωπο πάνω σε κάποιο άλλο συμπίπτει αδιαχώριστα με την επιθυμία του δεύτερου για το πρώτο. Έτσι στον έρωτα, εκείνο που έλκει είναι ταυτόχρονα και το ερώμενο, δηλαδή αυτό στο οποίο αποβλέπει η ερωτική ενέργεια εκείνου που έλκεται — κάτι που εντοπίζεται παραδειγματικά στις γενετήσιες σχέσεις αλλά, στον φιλοσοφικό στοχασμό, επεκτείνεται κατά περίπτωση και σε άλλα πεδία προσωπικής, διαπροσωπικής, κοινωνικής φύσης έως και την κοσμολογία, ως μια βασική δομή της ύπαρξης. Κατ' αντιδιαστολή, η **αγάπη** — στην οποία επίσης αποδίδεται παρόμοια συμπαντική εμβέλεια στην πορεία του φιλοσοφικού στοχασμού — διακρίνεται από τον έρωτα, ως *μεταβατική* ενέργεια ευεργεσίας από εκείνον που αγαπά προς το αντικείμενο της αγάπης, κινούμενη από το ενεργό ενδιαφέρον για την ευημερία του αντικειμένου της και νοούμενη κατ' αυτόν τον τρόπο όχι ως πάθος αλλά ως *ενέργεια του πνεύματος*. Η **φιλία** πάλι είναι ένα είδος διαπροσωπικού δεσμού που ενέχει σημαντική *πολιτική διάσταση*, καθώς αφορά σχέσεις περισσότερο επιλεκτικές και απηχεί τη διείσδυση μιας προσωπικότητας στο περιβάλλον της πόλης, ενώ ποικίλλει σε διάρκεια και σε είδος, ανάλογα με τις σκοπιμότητες των συμβαλλομένων.

Για να επιστρέψουμε στο κεντρικό ζήτημα του φετινού Διαγωνισμού, αν θέλαμε να συστηματοποιήσουμε το πεδίο, θα λέγαμε ότι διαμορφώνονται στην πορεία του στοχασμού δύο μεγάλα ρεύματα, αποκλίνοντα μεταξύ τους: η *υλιστική-βιολογική* και η *ιδεαλιστική* θεώρηση του έρωτα — ή όπως σχηματικά το έθεσαν οι αρχαίοι θεωρητικοί, η Πάνδημος (σωματική) και η Ουρανία (ψυχική) Αφροδίτη. Δεν φαίνεται να υπάρχει κανένα σημείο σύγκλισης ανάμεσα στην ιδεαλιστική προσέγγιση του Πλάτωνα, που βλέπει στον έρωτα την προοπτική εξύψωσης που προσφέρει στους ανθρώπους, και στην πραγματιστική προσέγγιση του Λουκρήτιου, ο οποίος προτρέπει να αφεθούμε στην απόλαυση των ερωτικών σχέσεων, ώστε να διαφύγουμε τον κίνδυνο ενός επίπονου πάθους. Θα εγκύψουμε στη συνέχεια ενδελεχέστερα στις δύο αυτές θεωρήσεις.

Η ιδεαλιστική θεώρηση του έρωτα αναπτύσσεται με απaráμιλλο τρόπο στα γραπτά του Πλάτωνα. Κατά τον φιλόσοφο ο έρωτας ανακινείται από την έλξη και την έφεση που νοιώθει η ψυχή προς το ωραίο (καλόν), ώστε οι βασικότερες εκδοχές του έρωτα θα λέγαμε ότι είναι: ο πόθος ενός άλλου σώματος, η επιθυμία κοινωνίας που απευθύνεται στην προσωπικότητα κάποιου άλλου και η έφεση προς το απόλυτα ωραίο, που υπερβαίνει κάθε επιμέρους περίπτωση ομορφιάς. Όπως διαφαίνεται από αυτήν την κατάστροψη, η οποία εμφανίζεται στο *Συμπόσιον*, η ερωτική επιθυμία έχει αποβλεπτικό χαρακτήρα· πράγμα που σημαίνει ότι ο έρωτας εγκαθιστά μια σχέση αλληλένδετη μεταξύ εκείνου που επιθυμεί και του εξωτερικού αιτίου που διεγείρει την επιθυμία του. Η ερωτική αυτή σχέση, αν και τελεί σε κάθε περίπτωση υπό τον όρο της ομορφιάς, μπορεί να υφίσταται με πολλές διαφορετικές αποβλεπτικότητες, τις οποίες ο Πλάτων συστηματοποιεί στο πλαίσιο της ιδεαλιστικής μεταφυσικής του, σε μια κλιμάκωση (αναβαθμούς) από τις καθαρά σωματικές — όπως συμβαίνει στη ζωϊκή γενετήσια επιθυμία — έως τις πλέον εξιδανικευμένες. Στο πλαίσιο αυτό προκύπτουν σημαντικές διαφοροποιήσεις τόσο ως προς το ποιόν όσο και ως προς την οντολογική σημασία της ερωτικής σχέσης: είναι άλλο να επιδιώκεις το επόμενο σώμα και άλλο να έλκεσαι από την ίδια την ωραιότητα και να αναζητάς την εποπτεία της. Ο Πλάτων θέτει την ανοδική αυτή πορεία ως ζήτημα παιδείας ή διδασκαλίας: αντί να επιδιώκουμε ένα ή περισσότερα ερωτικά σώματα, περιορίζοντας την επιθυμία μας στο καθαρά σωματικό στοιχείο, θεωρεί καλύτερο να ασκηθούμε στην αναζήτηση ωραίων ψυχών και, ακόμη καλύτερα, στην αναζήτηση του ίδιου του Ωραίου στο κάθε τι. Η απόβλεψη στο ιδεατό «Κάλλος», δηλαδή στην ίδια την ομορφιά, αναμένεται να μεταβάλει την επιθυμία μας, απαλλάσσοντάς μας από οδυνηρά πάθη και μεμψίμοιρες εμμονές με συγκεκριμένα πρόσωπα, προσδίδοντας εντέλει ηθικό βάθος στην ερωτική σχέση. Μπορεί όμως μια τέτοιου είδους γενικευτική συνθήκη να αποβεί βιώσιμη για τον άνθρωπο;

Σε κάθε περίπτωση θα λέγαμε ότι η ανάδυση της ερωτικής επιθυμίας δηλώνει μια έλλειψη που ωθεί προς κάποιου είδους εκπλήρωση, γεγονός που εμφανίζει τον έρωτα ως γενεσιουργό και δημιουργική δύναμη. Φαίνεται λοιπόν ο έρωτας να έχει δύο συμπληρωματικές όψεις: είναι ταυτόχρονα ενοποιητικός και διαφοροποιητικός. Η πλήρωση της έλλειψης γεννά κάτι καινούργιο μέσα από την τάση προς ενοποίηση. Σε συνέχεια αυτής της λογικής, η ανθρώπινη φύση μας φαίνεται να είναι εξάπαντος ελλιπής, όπως υποδεικνύει ο Αριστοφάνης στο πλατωνικό *Συμπόσιον*, και πάντα θα αναζητά ένα αρμονικό συμπλήρωμα. Εντέλει δεν μπορούμε να αρνηθούμε ότι ο ερωτικός πόθος μεταβάλλει τον τρόπο που βλέπουμε τον κόσμο, αναδεικνύοντας προβολές νοηματοδοτήσεων που υποδηλώνουν αντίστοιχες δυνατότητες πράξης και ευδαιμονίας. Νοηματοδοτήσεις που ενδέχεται βεβαίως να ματαιωθούν, διότι ως προβολές εκείνου που αναπτύσσει την ερωτική διάθεση προς κάποιον ή κάτι, έχουν τον χαρακτήρα πρόσκλησης ή προσδοκίας και εξαρτώνται, χάρη στην αμοιβαιότητα της ερωτικής σχέσης, από την ανταπόκριση του άλλου προσώπου, το οποίο δεν υπόκειται στη δική μας βούληση.

Η παράδοση του πλατωνισμού θα αποβεί δεσπόζουσα στη μετέπειτα διάνοηση και θα απηχήσει σημαντικά στον χριστιανισμό και στην ευρωπαϊκή τέχνη ευρύτερα, ιδίως διαμέσου των νεοπλατωνικών θεωρήσεων. Παράλληλα ωστόσο με τον πλατωνισμό, ήδη στην αρχαιότητα αναπτύσσεται μια περισσότερο νατουραλιστική προσέγγιση στο ζήτημα του έρωτα, σηματοδότης της οποίας αναδεικνύεται ο Επίκουρος. Ως ερμηνευτής της επικούρειας φιλοσοφίας, ο Ρωμαίος ποιητής Λουκρήτιος θεωρεί τον έρωτα υπό το πρίσμα της φυσιολογίας, ως ένα γενετήσιο πάθος που καταλαμβάνει ανθρώπους και ζώα. Εντούτοις δεν μπορεί να μην παρατηρήσει ότι οι άνθρωποι βιώνουμε τον έρωτα με αμφίσημο τρόπο, ως κάποιου είδους πλήγμα. Στο πλήγμα αυτό συμφύρεται η ηδονή και η οδύνη: είναι βέβαια ευχάριστο να είσαι ερωτευμένος αλλά δεν μπορείς ποτέ να οικειοποιηθείς το αντικείμενο του έρωτά σου, ακόμη κι αν αυτό σου ανταποδώσει τα αισθήματα. Το αγαπημένο σώμα παραμένει ξένο και τα χαρίσματά του πρόσκαιρα διαθέσιμα. Όστε η ερωτική ηδονή δεν είναι ποτέ πλήρης, διότι καταλήγει να είναι ανικανοποίητη, εφόσον « έχει κρυφά αγκάθια », μας λέει ο ποιητής, και μάλιστα υποδουλίζεται από παραπλανητικά είδωλα απόλαυσης. Γι' αυτό και το ερωτευμένο πρόσωπο είναι ανά πάσα στιγμή έτοιμο να εκδικηθεί το αίτιο της οδύνης του, καθώς δεν μπορεί να το καταστήσει πλήρως κτήμα του. Ο φρόνιμος σκεπτόμενος άνθρωπος είναι λοιπόν καλύτερο να απέχει από το ερωτικό πάθος και να αναζητά απλά τον κορεσμό του σώματος σε αγοραίες σχέσεις. Κατά τα άλλα, η σημαντικότερη επιδίωξη για τον άνθρωπο είναι η αταραξία της ψυχής, και ο καλύτερος οδηγός γι' αυτή δεν παύει να είναι ο φιλοσοφικός στοχασμός.

Στους νεότερους χρόνους η επικούρεια προσέγγιση θα ενισχυθεί σημαντικά στο πλαίσιο και της κυρίαρχης νατουραλιστικής μεταφυσικής. Και ενώ ο ρομαντικός Ρουσσώ, κατά τον 18ο αιώνα, επιζητώντας την ψυχική

αγνότητα φτάνει στο σημείο να αρνηθεί την πραγματικότητα των ερωτικών παθών, θεωρώντας ότι πρόκειται για επίπλαστες ορμές, ο Γερμανός φιλόσοφος Σοπεγχάουερ, έναν αιώνα μετά, θα υποστηρίξει την πραγματικότητα του έρωτα, λέγοντας ότι πρόκειται για φαινόμενο που στην ουσία του υπαγορεύεται από την αδήριτη ανάγκη διαιώνισης του ανθρώπινου είδους, που τείνει στην ανανέωση του τραγικού παιχνιδιού της ζωής. Με άλλα λόγια επισημαίνει ότι κάτω από όλες τις συγκινητικές και περιπαθείς μυθολογίες περί έρωτος υποφώσκει το ένστικτο που υπαγορεύεται από το φυσικό είδος, μια βούληση για ζωή η οποία αναζητά την εξατομίκευσή της σε ένα συγκεκριμένο πρόσωπο, ένα ταίρι. Κατά συνέπεια, οι ερωτικές προσδοκίες μας, όσο θαυμάσιες κι αν φαντάζουν, δεν συνιστούν παρά απατηλές και διαμεσολαβημένες παρορμήσεις, ο τρόπος εκδήλωσης και πρόσληψης των οποίων θα καθορίζεται από την τύχη ή τις εκάστοτε κοινωνικές και ιστορικές συνθήκες. Αντιστρέφοντας έτσι την πλατωνική οπτική, ο Σοπεγχάουερ θεωρεί τη βούληση για ζωή αιτία του είδους και το είδος αιτία εξατομίκευσης της ερωτικής απόβλεψης. Στο τέλος πάντως δεν θα διαφωνούσε με τις συμβουλές του Λουκρήτιου σχετικά με τις ερωτικές παγίδες ή με τις σκέψεις που διατυπώνει ο Μονταίνιος αναφορικά με τις σχέσεις των δύο φύλων και την πραγματιστική σκοπιμότητα του γάμου.

Στη σύγχρονή μας εποχή συναντάμε πολλές και διαφορετικές στάσεις απέναντι στο ερωτικό φαινόμενο, οι οποίες εν πολλοίς αντλούν την προέλευσή τους από την ιστορική αυτή παρακαταθήκη, που και στις δύο κύριες εκδοχές της συνεχίζει να αποτελεί το πρίσμα μέσα από το οποίο ερμηνεύουμε τον τρόπο που σκεφτόμαστε, ερωτευόμαστε αλλά και ερχόμαστε να αντιμετωπίσουμε θεωρητικά το φαινόμενο. Ακολουθώντας, για παράδειγμα, την εκδοχή της *νατουραλιστικής* ή *βιολογικής* θεώρησης, οι σύγχρονοι απελεύθεροι άνθρωποι των πόλεων αρέσκονται να πιστεύουν στη « σεξουαλικότητα », μια δραστηριότητα διασκεδαστική — κατά την αγγλική εκδοχή, « fun » —, απογυμνωμένη από κάθε πραγματική πρόκληση αυτοβελτίωσης ή κατανόησης του άλλου. Άραγε η καινούργια αυτή ιδεολογία μάς έχει τουλάχιστον απαλλάξει από την αγωνιώδη προσδοκία που υποτίθεται ότι δυσχεραίνει τον σωματικό έρωτα; Διευκόλυνε μήπως την προσωπική επικοινωνία και την ηθική βελτίωση των ανθρώπων; Εάν πάλι είναι αλήθεια ότι η πραγματικότητα του έρωτα αντιτίθεται σε πολλά από τα στερεότυπα που μας κατακλύζουν σχετικά με αυτόν, μήπως το φαινόμενο του έρωτα και της ερμηνείας του έχει και πολιτικές διαστάσεις; Και πώς θα μπορούσαμε να επεξεργαστούμε μέσα από το θεωρητικό υποβαθρο που αποκτήσαμε θέσεις που έχουν αναπυχθεί στο πλαίσιο της φεμινιστικής φιλοσοφίας; Τέτοια και πολλά άλλα επίκαιρα ερωτήματα τίθενται επιτακτικά στον σημερινό σκεπτόμενο άνθρωπο και ζητούν τη μέθοδο και τα εννοιολογικά εργαλεία για την πραγμάτευσή τους.

Φτάνοντας έτσι μέχρι τα όρια της αμοιβαίας αμηχανίας και τις προκαταλήψεις της εποχής κάθε φιλοσόφου, αλλά και μέχρι τη βαθιά αγωνία που πολλοί από αυτούς αφήνουν να διαφανεί, όλοι οι στοχαστές εντέλει προβληματίζονται με το φαινόμενο του έρωτα, διότι αφορά καίρια τη ζωή μας. Όστε ακόμη και σήμερα παραμένει σημαντικό να αφουγκραζόμαστε στα λόγια της λυρικής ποιήτριας Σαπφώς εκείνη την ερωτική κατάνυξη που πολλοί λογοτέχνες και στοχαστές ένοιωσαν να τους συνεπαίρνει: « *το ωραιότερο είναι αυτό που αγαπάει ο καθείς* » (απόσπασμα 16.1-20 Lobel-Page, στίχοι 3-4). Υπό αυτή την έννοια, η φιλοσοφία του έρωτα συνιστά ένα πεδίο που θα πρέπει να επανεξετάσουμε, και μάλιστα να προασπίσουμε επείγοντως.

§2. Βασική βιβλιογραφία

Η βασική βιβλιογραφία που παρατίθεται στη συνέχεια δεν θα πρέπει να θεωρηθεί ως «κανονιστική» του θέματος του έρωτα εν γένει. Επίσης δεν πρέπει να θεωρηθεί ως «εξεταστέα». Τίθεται από την ΕΟΕ ως ενιαία βάση και πλαίσιο για την οροθέτηση του πεδίου και των προβληματισμών της θεματικής του 15^{ου} Διαγωνισμού. Οι συμμετέχοντες μαθητές και καθηγητές μπορούν κατά την προετοιμασία τους να αξιοποιήσουν περαιτέρω κείμενα για να εμπλουτίσουν τους στοχασμούς τους. Εκτενέστερο υλικό, πέρα από τη δεδομένη βιβλιογραφία, μπορεί να προταθεί από την ΕΟΕ υποστηρικτικά και στην ηλεκτρονική τάξη, από το οποίο οι συμμετέχοντες μπορούν να κάνουν τις επιλογές τους, χωρίς αυτό να τους περιορίζει να προεκτείνουν τη μελέτη τους κατά την κρίση τους.

Στον κατάλογο τα έργα των νεότερων και σύγχρονων συγγραφέων σημαίνονται με τη χρονολογία της πρώτης τους έκδοσης εντός αγκυλών. Για τους αρχαίους συγγραφείς χρησιμοποιούνται οι χρονολογίες σύγχρονης έκδοσης των αντίστοιχων έργων και επισημαίνονται με αστερίσκο (*).

ΛΟΥΚΡΗΤΙΟΣ (Titus Lucretius Carus, 99-55 π.Χ.)

- [2005]* *De rerum natura*. [= *Για τη φύση των πραγμάτων*.] Εισαγωγή Martin Ferguson Smith. Μετάφραση Θεόδωρου Αντωνιάδη, Ρούλας Χαμέτη. Επιμέλεια Βασίλη Φυντίκογλου. Σημειώσεις-σχόλια Γιάννη Αβραμίδη. Αθήνα: Εκδόσεις Θύραθεν / Επικούρεια 6 (σελίδες 512 + 14 ευρετήριο, βιβλιογραφία· σε 24 εκ.).

* Στο βιβλίο IV του έργου διατυπώνεται η στάση επιδίωξης ποικίλων ερωτικών απολαύσεων προς αποφυγή μιας ανεπιθύμητης ερωτικής εμμονής, σύμφωνα με την επικούρεια διδασκαλία περί αταραξίας της ψυχής.

MARION, Ζαν-Λυκ (Jean-Luc Marion)

- [2003] *Le phénomène érotique*. [= *Το ερωτικό φαινόμενο*.] Μετάφραση Χρήστου Μαρσέλλου. Αθήνα: Εκδόσεις Πόλις (2010, σελίδες 432· σε 21 εκ.).

* Το βιβλίο αυτό αποτελείται από μια σειρά πρωτότυπων φιλοσοφικών στοχασμών για τον έρωτα, το σώμα και τον έρωτα στη φιλοσοφία, για το ψεύδος, το μίσος, τη ζήλεια, την ερωτική επιθυμία, τον πόθο, την ικανοποίηση, τη φιλία, τον Θεό.

MONTAINIOS (Michel de Montaigne, 1533-1592)

- [1580] *Essais* [= *Δοκίμια*]. Μετάφραση Φίλιππου Δρακονταειδή. Επιμέλεια Αριστέας Ακριτίδου. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης / Φιλοσοφία (2022· σε 21 εκ.).

* Στο βιβλίο III των *Δοκιμίων*, το κεφάλαιο 5: «Σχετικά με ορισμένους στίχους του Βιργιλίου» είναι αφιερωμένο βασικά στο ερωτικό ζήτημα, στο νόημα του γάμου και στις σχέσεις ανδρών και γυναικών.

ΠΛΑΤΩΝ (428-347 π.Χ.)

- [1934]* Πλάτωνος *Συμπόσιον*. Κείμενον, μετάφρασις και ερμηνεία υπό Ιωάννου Συκουτρή. Αθήνα: Ακαδημία Αθηνών / Ελληνική Βιβλιοθήκη, 1 // Βιβλιοπωλείον της «Εστίας» Ι. Δ. Κολλάρου & Σία Α.Ε. (1988, σελίδες 255 + 247 + 5 ευρετήριο· σε 20,5 εκ.).

* Στο *Συμπόσιον* βρίσκουμε μια ανακεφαλαίωση των διαφόρων όψεων του έρωτα, όπως τον αντιλαμβάνονταν ως τότε η ελληνική διάνοηση, και τη νέα διδασκαλία που διατυπώνεται από τη Διοτίμα. Μας ενδιαφέρουν κυρίως οι λόγοι του Ερυξίμαχου, του Αριστοφάνη και του Σωκράτη (Διοτίμα), ο οποίος αναπτύσσει τη μεταφυσική του διάσταση. Σημαντική παραμένει η Εισαγωγή του Ιωάννη Συκουτρή.

ΣΟΠΕΓΧΑΟΥΕΡ, Αρθούρος (Arthur Schopenhauer, 1788-1860)

- [1844] Μέρος Β' - Προσθήκες στο βιβλίο Δ': *Metaphysik der Geschlechtsliebe* [= *Μεταφυσική του έρωτα*]. Μετάφραση Ηλία Νικολούδη. Επιμέλεια Ελευθέριου Καρτάκη. Αθήνα: Εκδόσεις Ροές / Micromega (2009, σελίδες 92· σε 16,5 εκ.).

* Πιο επεξηγηματικός από το Α' Μέρος του έργου του [1819] είναι ο συγγραφέας στην προσθήκη του 1844 για τη μεταφυσική του (γενετήσιου) έρωτα, όπου αναπτύσσει τη δυσπιστία του για το ερωτικό πάθος, δεδομένου ότι εξυπηρετεί τη βούληση του είδους για διαιώνιση.

§3. Προτεινόμενα κείμενα που περιλαμβάνονται στα σχολικά εγχειρίδια

Τα κείμενα που αναφέρονται στην ενότητα αυτή περιλαμβάνονται στα σχολικά εγχειρίδια του Λυκείου και επομένως βρίσκονται εύκολα στη διάθεση των εκπαιδευτικών και των μαθητών τους. Άπτονται άμεσα του θεματικού πεδίου που προτείνουμε και ενισχύουν τη σύνδεσή του με το πρόγραμμα σπουδών του Λυκείου και τις στοχοθεσίες του. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν βέβαια, να ανιχνεύσουν βάσει της γνώσης και της εμπειρίας τους δικές τους οδούς διασύνδεσης της θεματικής του Διαγωνισμού με τα περιεχόμενα του προγράμματος σπουδών του Λυκείου.

ΒΑΛΤΙΝΟΣ, Θανάσης

Φουραντάν. Διήγημα που περιλαμβάνεται στο βιβλίο *Λογοτεχνία*. Φάκελος υλικού - *Δίκτυα κειμένων*, της Γ' Λυκείου. Αθήνα: Εκδόσεις Διόφαντος.

* Το διήγημα αναπτύσσεται ως αστυνομική κατάθεση του βασικού προσώπου, μιας χήρας μάνας η οποία έχασε την πρωτότοκη κόρη της εν μέσω των ασφυκτικών αδιεξόδων που προκαλούνται στις γυναίκες από τον κοινωνικό περίγυρο της ελληνικής επαρχίας.

ΘΕΟΤΟΚΗΣ, Κωνσταντίνος

Η τιμή και το χρήμα. Απόσπασμα του έργου περιλαμβάνεται στα *Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*, Τόμος Β'. Αθήνα: Εκδόσεις Διόφαντος.

* Η νουβέλα βασίζεται στην ερωτική σχέση δύο ανθρώπων η οποία φαλκιδεύεται και εκφυλίζεται εντέλει από τις υλικές ανάγκες και τις κοινωνικές τους αναφορές.

Πίστομα. Διήγημα που περιλαμβάνεται στο βιβλίο *Λογοτεχνία*. Φάκελος υλικού - *Δίκτυα κειμένων*, της Γ' Λυκείου. Αθήνα: Εκδόσεις Διόφαντος.

* Το διήγημα θίγει τις προσωπικές και κοινωνικές διαστάσεις που μπορεί να λάβει μια φυσιολογική ερωτική σχέση, με αποτέλεσμα ένα έγκλημα εις βάρος της αθωότητας.

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Έκφραση-Έκθεση, Τεύχος Α' Λυκείου: Στο πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνεται αναφορά στο θέμα της αγάπης και του έρωτα.

* Η αναφορά στη συγκεκριμένη ενότητα μπορεί να συνδυαστεί με αναφορές στις αντιλήψεις για τις βιολογικές διαφορές των φύλων και τις ερωτικές προτιμήσεις.

Έκφραση-Έκθεση, Τεύχος Β' Λυκείου: Στο πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνεται αναφορά στο θέμα του χαρακτηρισμού ατόμου, τις στερεότυπες αντιλήψεις, τον φυλετικό και κοινωνικό ρατσισμό.

ΜΟΝΤΑΙΝΙΟΣ, Μιχαήλ

Περί φιλίας. Μετάφραση Κλέωνος Παράσχου. Δοκίμιο που περιλαμβάνεται στα *Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*, Τόμος Α'. Αθήνα: Εκδόσεις Διόφαντος (σελίδα 382 και εξής).

ΠΕΤΡΑΡΧΗΣ, Φραγκίσκος

Σονέτο. Μετάφραση Μ. Σιγούρου. Περιλαμβάνεται στα *Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*, Τόμος Α'. Αθήνα: Εκδόσεις Διόφαντος (σελίδα 365).

* Το συγκεκριμένο σονέτο απευθύνεται στην αγαπημένη του ποιητή, Λάουρα, ο ερωτικός πόθος εκφράζεται με όρους που παραπέμπουν στον πλατωνικό έρωτα.

ΣΕΦΕΡΗΣ, Γιώργος

Δοκίμες, Α: «Ερωτόκριτος». Δοκίμιο που περιλαμβάνεται στα *Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*, Τόμος Β'. Αθήνα: Εκδόσεις Διόφαντος.

* Σχόλιο του ποιητή πάνω στο σημαντικό ιπποτικό έπος που βασίζεται στο ειδύλλιο δύο νέων από διαφορετικές κοινωνικές βαθμίδες.

ΣΟΦΟΚΛΗΣ

Σοφοκλέους *Αντιγόνη*. Περικλέους *Επιτάφιος*. Β' Γενικού Λυκείου. Μετάφραση Κ. Χ. Μύρη. Αθήνα: Έκδοση Διόφαντου.

* Το περίφημο χορικό της τραγωδίας (στίχος 781 και εξής) υμνεί τον Έρωτα. Η (υπαινικτική) απόφαση του Αίμονα να ακολουθήσει την αγαπημένη του στον τάφο προκαλεί στο Χορό των Θηβαίων γερόντων την επιθυμία να ψάλλει ύμνο στον Έρωτα, με εκφράσεις με τις οποίες μας έχει εξοικειώσει η αρχαϊκή λυρική ποίηση. Ωστόσο δεν πρόκειται για ρομαντικό εγκώμιο, γιατί δεν συγκαλύπτεται η τραγική φύση της ερωτικής μανίας που διαταράσσει τα λογικά και μεταβάλλει τους ανθρώπους σε τραγικά αθύρματα της Αφροδίτης.

§4. Ερωτηματοθεσία

Το θέμα του 15ου Διαγωνισμού, για το σχολικό έτος 2025-2026, δίδεται ενιαίο ως τίτλος και συνοδεύεται από μια συνοπτική ανάπτυξη του κεντρικού του ερωτήματος καθώς και από τη διάρθρωσή του σε επιμέρους θεματικές και ερωτήματα. Συνδέεται ιδίως με θεματικές των μαθημάτων Νεοελληνικής Γλώσσας (Α' και Β' Λυκείου) και Λογοτεχνίας. Τα ζητήματα και οι προβληματισμοί που αναπτύσσονται σ' αυτές τις περιοχές θα πρέπει να θεωρηθούν οικείοι στη θεματική που προτείνουμε.

Στον **προκριματικό** αγώνα θα προταθούν τρία ζητήματα, από τα οποία οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν ένα για να το αναπτύξουν. Στον **τελικό** αγώνα θα τεθεί ένα ζήτημα, το οποίο θα πρέπει να αναπτύξουν όλοι οι διαγωνιζόμενοι. Τα ζητήματα του Διαγωνισμού θα αντλούνται από την ενιαία θεματική του « Έρρωτα », όπως αυτή οριοθετείται στη συνοπτική παρουσίαση και στα υποδεικνυόμενα βασικά κείμενα. Ωστόσο θα είναι ερωτήματα που θα επιτρέπουν τη θεματοποίηση διαφορετικών οπτικών και προεκτάσεων σε σύγχρονους προβληματισμούς και γενικά θα ενθαρρύνουν την αυτόνομη, κριτική και πρωτότυπη ανάπτυξη. Οι μαθητές/μαθήτριες θα κληθούν, με αφετηρία και με βάση την κατανόηση των θεμάτων και των κειμένων με τα οποία έχουν ασχοληθεί καθώς και την τεχνική και ιστορική γνώση που έχουν αποκομίσει, να αναπτύξουν αυτοδύναμα έναν κριτικό προβληματισμό γύρω από ένα ζήτημα. Τα δοκίμια που θα συνταχθούν μπορούν να έχουν έκταση (ενδεικτικά) τεσσάρων έως έξι σελίδων.

Κριτήρια αξιολόγησης των δοκιμίων είναι: η συνάφεια της ανάπτυξης με το θέμα, η φιλοσοφική στοιχείωση (ιστορική γνώση, τεχνική καθαρότητα εννοιών και διανοημάτων, εννοιολογική σαφήνεια, ακρίβεια), η λογική συνοχή του κειμένου και η ευστοχία των επιχειρημάτων, όπως και η ικανότητα αυτοδύναμης συνθετικής και κριτικής σκέψης κατά την ανάπτυξη των θεμάτων, που σχετίζεται με την πρωτοτυπία της επεξεργασίας (δες πιο πάνω, Β§7).

Δ. Ρύθμιση επιμέρους ζητημάτων

Οποιαδήποτε ειδικά ή επί μέρους ζητήματα προκύψουν είτε κατά την εφαρμογή του Κανονισμού είτε κατά την πρακτική οργάνωση του Διαγωνισμού αντιμετωπίζονται από την Επιστημονική Οργανωτική Επιτροπή (ΕΟΕ) με πρωταρχική ευθύνη του επισπεύδοντος Τμήματος Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Πατρών.

Ε. Επικοινωνία

Επίσημη ιστοσελίδα του Διαγωνισμού: <https://contest.philosophy-upatras.gr/>

Γραμματεία του Διαγωνισμού: philosophia.diagonismos@gmail.com / τηλ. 2610 997623, 2610 969813.

Επιστημονική και Οργανωτική Επιτροπή (ΕΟΕ) του 15ου Διαγωνισμού:

Συντονιστής: **Μιχαήλ Παρούσης**, Αναπληρωτής Καθηγητής (paroussis@upatras.gr, τηλ. 2610997290).

Μέλος: **Αικατερίνη Καλέρη**, Ομότιμη Καθηγήτρια (kaleri@upatras.gr, τηλ. 2610 969907).

Μέλος: **Βασιλική Κουσουλίνη**, Επίκουρη Καθηγήτρια (kousoulini@upatras.gr).

Μέλος: **Μελίνα Μουζάλα**, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια (mmouzala@upatras.gr).

Γραμματεία: **Χάρης Ταμπάκης**, Δρ. Φιλοσοφίας, μέλος ΕΔΙΠ (chtabakis@upatras.gr, τηλ. 2610 997623).

Ταχυδρομική διεύθυνση: **Τμήμα Φιλοσοφίας Πανεπιστημίου Πατρών**
(για τον 15ο ΠΜ Διαγωνισμό Φιλοσοφικού Δοκιμίου)
Πανεπιστημιούπολη Ρίου - 26504 Πάτρα

Κέντρο Ελληνικών Σπουδών Ελλάδος (ΚΕΣ) Πανεπιστημίου Harvard:

Εκτελεστικός Διευθυντής: Δρ. Χρήστος Γιαννόπουλος (cgiannopoulos@chs.harvard.edu, τηλ. 27520 47030)

Ιστοσελίδα ΚΕΣ Harvard: <https://el.greece.chs.harvard.edu/administration>

Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων (Π.Ε.Φ.)

Ταχ. διεύθυνση: Πολυτεχνείου 6, Τ.Κ. 10433. Τηλέφωνο: 210 5243 434. Ηλεκτρονική Διεύθυνση: p-e-f@otenet.gr Ιστοσελίδα Π.Ε.Φ.: <http://www.p-e-f.gr/>

Ένωση Καθηγητών και Διανοουμένων για την Προαγωγή της Φιλοσοφίας στην Εκπαίδευση (ΕΚΔΕΦ)

Πρόεδρος Δ.Σ.: Δρ. Γιώργος Ηλιόπουλος. Ηλεκτρονική Διεύθυνση: ekdef2016@ekdef.gr

Ιστοσελίδα ΕΚΔΕΦ: <http://ekdef.gr/site/>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I : Κατάσταση δήλωσης συμμετοχής σχολείου

* Το ηλεκτρονικό αρχείο διατίθεται στην ιστοσελίδα του 15ου Διαγωνισμού (<https://contest.philosophy-upatras.gr/#/>) / Έντυπα / I Δήλωση συμμετοχής σχολείου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II : Δήλωση γονικής συναίνεσης (για τον 15ο Διαγωνισμό)

* Το ηλεκτρονικό αρχείο διατίθεται στην ιστοσελίδα του 15ου Διαγωνισμού / Έντυπα / II Γονική συναίνεση (https://contest.philosophy-upatras.gr/wp-content/uploads/2025/10/entypo_gonikis_sinainesis_2025-2026_el.pdf).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III : Δήλωση γονικής συναίνεσης (για συμμετοχή στην 34η ΔΟΦ)

* Το ηλεκτρονικό αρχείο διατίθεται στην ιστοσελίδα του 15ου Διαγωνισμού / Έντυπα / III Γονική συναίνεση ΔΟΦ (https://contest.philosophy-upatras.gr/wp-content/uploads/2025/10/entypo_gonikis_sinainesis_2025-2026_ipo.pdf).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV : Έγγραφο ενημέρωσης από ΔΔΕ

* Το ηλεκτρονικό αρχείο διατίθεται στην ιστοσελίδα του 15ου Διαγωνισμού (<https://contest.philosophy-upatras.gr/#/>) / Έντυπα / IV Ενημερωτικό ΔΔΕ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V : Κατάσταση προσέλευσης μαθητών και μαθητριών

* Το ηλεκτρονικό αρχείο διατίθεται στην ιστοσελίδα του 15ου Διαγωνισμού / Έντυπα / V Κατάσταση προσέλευσης (https://contest.philosophy-upatras.gr/wp-content/uploads/2025/10/participation_2025_2026.pdf).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI : Κατάσταση συγκεντρωτική των βαθμολογιών

* Το ηλεκτρονικό αρχείο διατίθεται στην ιστοσελίδα του 15ου Διαγωνισμού / Έντυπα / VI Κατάσταση βαθμολογιών (https://contest.philosophy-upatras.gr/wp-content/uploads/2025/10/grades_local_2025_2026.pdf).